

Det kræver, at man bevæger sig lidt rundt i terrænet, mens man spærrer ørerne op. En engelsk undersøgelse i 1981 viste, at man ved et besøg registrerer ca. 3/4 af hannerne. (Hannen har i modsætning til hunnen i flugten en tydelig hvid plet på håndsvingfjerene). I den engelske undersøgelse har man ikke kunnet påvise, at lufttemperatur, skydække og månens stilling har nogen indflydelse på sangaktiviteten, men af hensyn til egen fornøjelses skyld bør en stille og lummer sommeraften foretrækkes.

Nedenfor er nævnt en række lokaliteter, hvor der er store muligheder for at finde natravn: Dejbjerg plantage, Løvstrup plantage, Mourier Petersen pl., Velling pl., Tarm kær, Hoverdal pl., Omme Bakker, Barde pl., Timring pl., Bjørslev pl., Hårkær pl., Hesselvig pl., Høgildgård pl., Fasterholdt pl., Nørlund pl., Harrild hede, Sandfeld bjerg, Gludsted pl., Søndre Feldborg pl., Hede ved Grove kirke, Ørre hede, Tihøje, Plantagerne nord for Thorsted, Klosterheden. (Dette er kun nogle af lokaliteterne).

Vær iøvrigt opmærksom på, at hvis du vil færdes i private skove efter et vist tidspunkt, der står på skiltene ved skovvejene, skal du spørge ejerne/opsynsmanden. Det tjener både dig selv og "fuglesagen" iøvrigt bedst.

Vil du dække en af ovenstående lokaliteter eller evt. andre, vil vi gerne høre om det. Du kan kontakte Egon Østergård, der også modtager dine resultater.

Sangdrossel: Er mindre tilpasningsdygtig end solsorten, og dette giver sig udslag i, at arten endnu ikke har erobret byerne i Vestjylland. I den østlige del af landet findes arten dog også almindeligt i byerne. Arten er formentligt indvandret ret sent til Ringkøbing amt og det kunne derfor være interessant at få kendskab til observationer af redefund i bymæssige bebyggelser. Er de vestjyske sangdrosler også blevet byboere? Iagttagelser sendes til Erik Enevoldsen.

Mursejler: En art som de fleste af os ser jævnligt om sommeren, når vi færdes i byerne. Vi bliver opmærksomme på fuglene, da de har en meget høj og skinger stemme, der går lige til rygmarven. Selvom vi hyppigt ser den, er det ikke sikkert bevis for at arten yngler, idet den ofte fouragerer langt fra redestedet. I atlasperioden blev arten fundet ynglende i flg. byer i amtet: Lemvig, Herning, Holstebro og Skjern. En undersøgelse i 69/70 foretaget af Poul Hald-Mortensen viste ynglende mursejlere i Struer og Herning. Dertil skal siges, at kun flg. byer blev besøgt - med negativt resultat: Thyborøn, Ulfborg, Ringkøbing, Skjern og Tarm. Vi er meget interesserede i at høre fra medlemmer, der har kendskab til ynglepladser i amtet. Man skal især kigge efter den omkring høje bygninger, idet den næsten udelukkende anbringer sin rede højt til vejrs.

B) Hvis du vil prøve at registrere hvilke fuglearter, man kan se ved nogle af de tidligere nævnte søer bedes du kontakte Egon Østergård, der har en optællingsvejledning samt skemaer til at notere iagttagelser ned på fra yngletiden og træktiden.

Egon Østergård.

Årsrapporten for 1983 er udarbejdet af følgende:

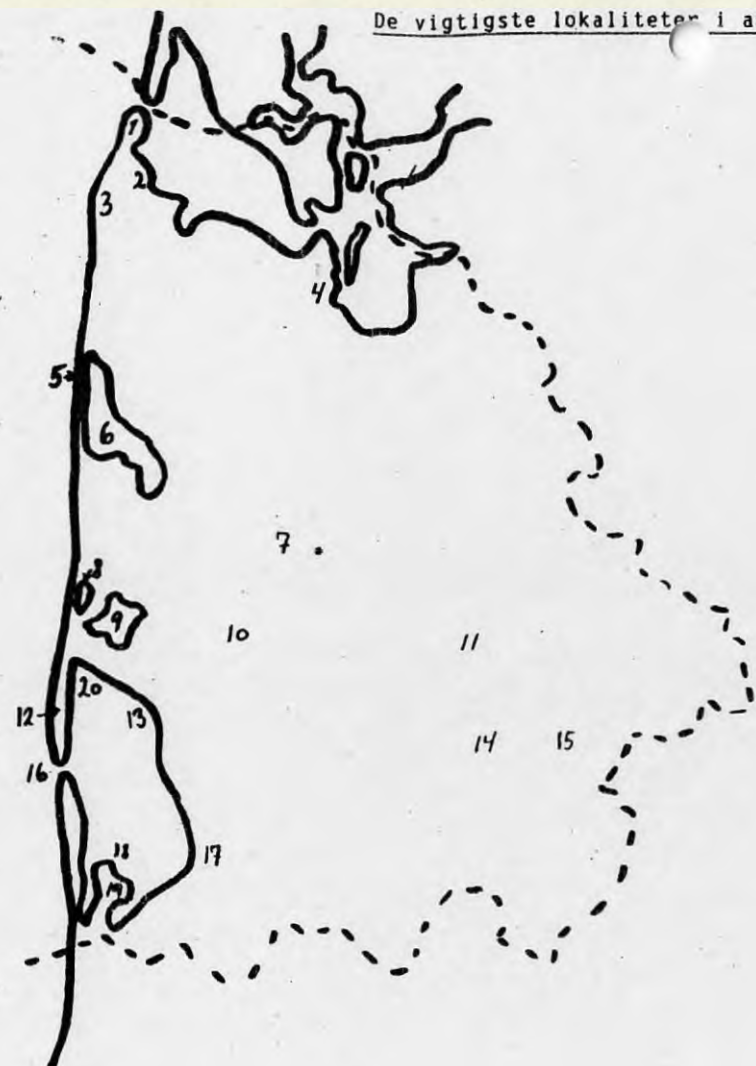
Alex Sand Frich: lommer, lappedykkere, skråper, stormsvale, sule, kjover.
 Ib Helles Olesen: gæs, ænder, vadefugle.
 Jens Overgaard Christensen: hejrer, måger, terner.
 Kr. Tikøb Olsen: duer, ugler, sejlere, skrifugle, spætter.
 Jens Ballegaard: småfugle.
 Egon Østergård: lærker
 Steen Egholm Engelbøl: nattergal.
 Erik Enevoldsen: resten.

Indsendere til 83-rapporten:

Lars Nørgaard Andersen, Torben Lund, Lars Hansen (A.L.H.), Jens Ballegaard (JB), Jan Bolvig (B), Hans Christensen (HC), J. Hedegaard Christensen (JHC), Jens Overgaard Christensen (JOC), Bo Daugård (BD), Lars Dinesen (LD), Alex Sand Fri og Erik Enevoldsen (EF), Steen Egholm Engelbøl (SEE), Niels Eriksen (NE), H. C. Flytkjær (HCF), Jan og Benny Hansen (H), Mogens Hansen (MH), Christian Hjorth (CH), Bjarne Holm (BH), Henrik Holm (HH), Lars Holm (LH), Peter Holm (PH), Henning With Jensen (HWJ), Arne Kamstrup (AK), Jens Hasager Kirk (JHK), Jørgen Pe Kjeldsen (JPK), Esther Kjær (EK), Jesper Larsen (JL), Henrik Lilleøre-Jensen (Poul Anders Lauridsen (PAL), Carsten Laursen (CL), Gudrun Madsen (GM), Jesper sen (JMa), Tage Madsen (TM), Jørgen Mahler (JM), H. P. Mathiesen (HPM), Bodil gensen (BM), Jørgen Nørgaard (JN), Ib Helles Olesen (IHO), Kristian Tikøb Olse (KTO), Børge Ostensen (BO), Svend Erik Petersen (SEP), T. Brandt Petersen (TBP), John G. Poulsen (JGP), Aksel Rosenlund (AR), Henrik Stenholt (HS), Flemming Sørensens (FS), Karin Tanderup (KT), Flemming Thomassen og Anna Grethe Jensen (FT, AGJ), Klaus Thugsgård (Th), Tipperne (T), Gorm Thyge Wæhrens (GTW), Egon Østergård (EØ).

♀ 84

1. Harboøre Tange	11. Gødstrup sø
2. Plet enge	12. Nr. Lyngvig
3. Veserne	13. Velling Bugt
4. Kilen	14. Høgildgård-Birkebak Plantage
5. Bøvling Klit	15. Søby sø
6. Nissum Fjord	16. Hvide Sande
7. Vind	17. Skjern Enge
8. Vest Stadil Fjord	18. Tipperne
9. Stadil Fjord	19. Værnengene
10. Hover å	20. Sandene

ARTSGENNEMGANG:

Sortstrubet lom: Ingen større træktal fra havet.
Øvrige iagtt. 1 11/1 Harboøre lagune (MH), 1 22/1 Lemvig Fjord (NE), 1 2/7 Nissum Fjord (JN).

Rødstrubet lom: Ingen større træktal fra havet.
Øvrige iagtt. 3 8 & 22/1 Lemvig Fjord (JN), 1 30/1 Lemvig (NE), 1 24/7 Sandene (EF), 1 11 & 13/12 Gødstrup sø (HLJ,CL,JGP).

Lom sp.: Iagtt. over 50 eks.: 172 s. 25/9 Lyngvig på 1 time (EF), 52 s. 8/10 Lyngvig på 1½ time (EF), 64 s.+ 11 n. 11/10 Lyngvig (EF), 76 s. 12/10 Lyngvig (EF), 57 s. 14/10 Lyngvig (EF).

Toppet Lappedykker: Iagtt. over 20 eks.: 55 22/1 Lemvig Fjord (JN), 23 19/3 Nymindegab Strøm (JGP), 30-40 29/3 Skjern Å (TM), 25 14/4 Søby Sø (BD), 57 31/7 Vest Stadil Fjord (JKL,LD), 624 31/8 Nissum Fjord, heraf 610 i Felsted Kog (IHO), desuden kan nævnes 142-153 ynglepar i Nissum Fjord (JOC).

Gråstrubet Lappedykker: 2 28/1 Sønderbjerg Strand (B), 1 12/3 Nissum Fjord (JOC) 6 30/3 Søby Sø (JGP), 1 2/4 Søby Sø (BD), 1 4/4 Ravnholt Sø (BD), 1 14/4 Søby Sø (BD), 2 1/5 Ravnholt Sø (BD) 1 19/5 Noret, Harboøre (JN), 1 17/6 Ravnholt Sø (BD), 2 ad.+ 2 juv. 18/7 Ravnholt Sø (BD), 1 8/8 Gødstrup Sø (HLJ,CL), 1 rast 13/8 Lyngvig (EF), 1 s. 4/9 Lyngvig (EF) 1 n. 13/10 Lyngvig (EF), 1 s. 14/10 Lyngvig (EF), 4 s.+ 1 rast 16/10 Lyngvig (EF), 1 17/10 Tipperne (T), 1 29/10 Nissum Fjord (JOC), desuden 1 ynglepar i kulsø ved Grarup (JM).

Nordisk Lappedykker: 1 i sommerdr. 1/4 rastende i Nymindegab Strøm (EF), samme dag 1/4 kunne 2 ses rastende på havet ud for Husby Klit (J)

Sorthalset Lappedykker: 1 28/3 Felsted Kog (LD), 1 28/3 Husby Sø (LD), 1 7/4 Veserne (NE), max. 9 14/4 Søby Sø (BD), 1 par 12/5 Veserne (NE), 4 15/5 Husby Sø (CH), yderligere kan nævnes følgende ynglepar 2 Husby Sø (LD), 3 Søby Sø (BD) 1 ved Grarup (JM).

Lille Lappedykker: Iagtt. over 10 eks.: 16 30/8 Gødstrup Sø (HLJ,CL), herudover spredte iagtt. over det meste af amtet.

Malleuk: 108 n. 13/8 Lyngvig (EF), 1 s. 3/9 Lyngvig (EF), 1 s. + 1 n. 5/9 Lyngvig (EF), 1 rast 11/9 ved molen i Hvide Sande (SEP), 21 n. 6/9 Lyngvig (EF), 3 s. + 3 n. 8/10 Lyngvig (EF), 6 n. 11/10 Lyngvig (EF), 96 n. + 2 s. 12/10 Lyngvig (EF), 3 n. + 3 s. 14/10 Lyngvig (EF), 5 s. 17/10 Lyngvig (ALH), 4 n. + 6-7 rast 22/10 Lyngvig (EF), 7 s.+ 1 n. 23/10 Lyngvig (EF), 1 fundet død Trans (LD), 1 29/12 fundet afkræftet i klitterne ved Husby Plantage (LD).

Havfugle-totalen for såvel stormsvale som skråper blev det bedste resultat i mange år, men også kjover og suler var meget pænt repræsenteret og årsagen ligger ikke udelukkende i de gode storme i september og oktober, men nok ligeså meget i en større aktivitet fra ornitternes side.

Almindelig Skråpe: Se appendix I

Sodfarvet Skråpe: 1 s. 4/9 Lyngvig (EF), 1 s. 5/9 Lyngvig (EF), 2 n. 12/10 Lyngvig (EF), 2 s. 14/10 Lyngvig (EF), 2 s. 17/10 Lyngvig (ALH), 1 n. 23/10 Lyngvig (EF).

Skråpe sp.: 2 n. 8/10 Lyngvig (EF), 1 s. 11/10 Lyngvig (EF), 1 n. 12/10 Lyngvig (EF), 1 s. 17/10 Lyngvig (ALH).

Stor Stormsval: 2 s. 17/10 Lyngvig (H), 2 s. 19/10 Lyngvig (ALH).

Lille Stormsval: 1 4/8 Lyngvig (EF) bragt i land af fiskekutter, men kunne slippes igen efter et par timers rekreation, 4 s. 5/9 Lyngvig (EF), 1 s. 24/9 Lyngvig (EF), 1 9/11 (EF) fundet afkræftet på fiskekutter i Hvide Sande havn, kunne efter at have tilbragt natten i et badekar slippes løs 10/11 og tilmed ringmærket.

Stormsval sp.: 4 s. 5/9 Lyngvig (EF), 2 n. 11/10 Lyngvig (EF), 7 s. 17/10 Lyngvig (EF,ALH,H), 4 s. 19/10 Lyngvig (EF,ALH).

Sule: Iagtt. over 10 eks. i mdr. august - november:

4 n. 1/5 Hvide Sande (EF), 6 n. + 2 s. 31/7 Hvide Sande (EF), 10 s. 4/8 Husby (LD), 21 n. 5/8 Husby (LD), 42 n. 13/8 Lyngvig (EF), 10 s. + 1 n. 3/9 Lyngvig (EF), 25 s. + 15 n. 4/9 Lyngvig (EF), 67 n. 6/9 Lyngvig (EF), 15 s. + 2 n. 10/9 Lyngvig (EF), 10 s. 18/9 Lyngvig (EF), 15 s. 24/9 Lyngvig (EF), 164 n. + 5 s. Lyngvig (EF) 8/10, 16n. + 5 s. 9/10 Lyngvig (EF), 15 n. + 3 9/10 Bovbjerg (JN), 35 n. + 6 s. 11/10 Lyngvig (EF), 187 n. + 3 s. 12/10 Lyngvig (EF), 13 n. + 1 s. 13/10 Lyngvig (EF), 111 n. + 7 s. 14/10 Lyngvig (EF), 10 n. 16/10 Lyngvig (EF,ALH), 13 n. 19/10 Lyngvig (ALH).

Skarv: Iagtt. over 5 eks.:

Først én indlandsiagtt.: 1 n. 7/5 Gødstrup sø (JGP), 28 5/7 Nissum Fjord (IHO), 12 6/7 Skjern Å-munding (TM), 77 2/8 Skjern Å-reservatet (TM), 40 15/8 Nissum Fjord (IHO), 35 31/8 Nissum Fjord (IHO), 10 17/9 Thyborøn Kanal (sad på mole)(JN), 20 n. 1/10 Lyngvig fyr (EF).

Fiskehejre: Amtets største ynglekoloni er beliggende ved Skærum Mølle syd for Vemb, den omfatter 120-125 par. Fuglene yngler i en mindre gruppe nåletræer, og p.g.a. pladsmangel er der fundet op til 6 reder i samme træ (JOC). 10-12 par yngler i en koloni mellem Sdr. Felding og Skarrild (FT,AGJ). Ved Hornsø nord for Lemvig er en mindre koloni (NE,JN). Yderligere er der muligvis en koloni på Gjeller Odde ved Limfjorden mellem Lemvig og Harbøre - der savnes dog oplysninger. Foruden ovennævnte 3-4 kolonier må der være flere i amtet, f.eks. ved plantagerne omkring Stubbergård Sø og Flyndersø? Oplysninger er meget velkomne.

31 2/1 v. Hornsø, Lemvig (JN), 26 22/1 v. Holstebro Sø (PH), 30-40 6/3 Værnengene (EF), 192 max. 5/7 Tipperne (T), 60-70 22/7 Skjern Å-munding (TM), 43 28/7 Nissum Fjord (IHO), 50-75 31/7 Værnengene (EF), 62 13/8 Sandene (EF), 57 31/8 Nissum Fjord (IHO), 70 29/10 Holstebro Sø (PH), 49 17/12 Holstebro Sø (PH), 29 26/12 Hornsø, Lemvig (JN).
Desuden fundet 1 skudt Fiskehejre ved Skjern Å-munding. arten må kun skydes ved dambrug (TM).
På grund af de ret milde vintre har arten været almindelig på de fleste sø- og fjordlokaliteter i januar og december.

Silkehejre: Se appendix I.

* Rørdrum: Af ynglefugle kan meldes om 1 par i Felsted Kog (JOC), 3-4 par Værnengene/Tipperne (T) og formentlig 1 par Vest Stadil fjord (JB, EF,CH,JGP,SEP). Iagttagelser uden for yngleområderne: 1 set 29/10 og 19/11 Holstebro sø (PH), 1 set Skodbjerg (12 km syd for Hvide Sande) (JB,EF).

Hvid stork: Heller ikke i 1983 ynglede arten i amtet, men der blev alligevel set mange storker rundt omkring. Mange af de her nævnte iagtt. er hentet fra de lokale aviser.
1 s.ø. 28/4 Holstebro (PH), 1 29/4 ankom til reden i Lemvig (avis), 3 15/5 ved Strande (avis), 3 15/5 ved Møborg (avis), 1 16/5 - 22/5 reden i Skjern (JHC), 3 24/5 Stendis; den ene dræbt mod højspændingsledninger (avis), 4 24/5 Højmark (avis), 4 26/5 Lyne (avis), 2 28-29/5 Holstebro (avis), 3 29/5 Lemvig (avis), 1 29/5 Aulum (JGP), 1 2/6 Ulfborg (LH), 2 7/6 Ringkøbing (SEP,JB), 1 13/6 Tarm (TM), 1 11/9 Ulfborg (LH).
Der er helt sikkert en hel del gengangere - men alligevel mange iagttagelser.

Sort stork: 1 15/5 Hjøllund mose (BD).

Skestork: 1 ad 18/6 Melsig (B).

Sort ibis: Se appendix I.

Flamingo: Se appendix II.

Knopsvane: Jagtt. over 150 eks.:

193 14/1 Thyborøn Lagune (MH), Nissum fjord: 5/7, 271 28/7, 298 31/8, 272 27/9 (alle IHO), 460 29/10 (JOC). 65 - 66 ynglepar i fjorden.

Ringkøbing fjord viser ca. 1000 6/7 syd for Stauning sejlrende (TM).

Endelig skal nævnes en flytælling foretaget d. 12/11 (JMa): 53 Ringkøbing fjord (½ Tipperne), 237 Stadil fjord, 4 Husby sø, 422 Nissum fjord, 30 Ferring sø, 425 Harboøre Tange.

Sangsvane: Max. tal fra forskellige lokaliteter:

	forår	efterår
Tipperne	48	43
Skjern enge	20	138 ad + 13 juv.
Stauning grund	38	
Nissum fjord	98	
Borris hede		80 ad + 4 juv.
Reservatsøen, Holstebro	23 ad + 4 juv.	49 ad + 5 juv.
Søby sø	52 ad + 32 juv.	97
Gødstrup sø	2 ad + 1 juv.	1 ad
Vest Stadil fjord		41 ad + 46 juv.

Pibesvane: Max. tal fra forskellige lokaliteter:

	forår	efterår
Tipperne + Værnet	35	18
Skjern enge	76	87 ad + 6 juv.
Vest Stadil fjord		400
Nissum fjord	36	
Reservatsøen, Holstebro		1
Handbjerg Strand		6 ad + 3 juv.
Søby sø		4
Harboøre Tange	?	?
Gødstrup sø	1 ad	9 ad + 2 juv.
Sandene	15	

Desuden 3 6/4 Askær v/Brande (JM). Til sidst tallene fra flytælling d. 12/11: 0 Ringkøbing fjord, 32 Stadil fjord, 258 Vest Stadil fjord, 935 nord for Vest Stadil fjord, 42 Nissum fjord, 28 Nissum fjord, Indfjorden, 213 Harboøre Tange. Nætterne mellem 14/11, 15/11 og 16/11 trak næsten alle pibesvaner videre syd på (JMa).

Gås:	Grågås	Blåsgås	Sædgås	Kortn. gås	Snegås	Lysbuget Kortegås	Mørkbuget Kortegås	Brangås
Skjern A og Enge								
forår								
efterår		185				3672		1
Nissum fjord						175		2
forår								
efterår		75				5185		4
Vest Stadil fjord						250		9
forår								
efterår		12				11500		2
Harboøre Tange & Plet Enge						7000		1
forår								
efterår								
Tipperne og Værningene								
forår						4000		4
efterår						300		3
forår								
efterår								
forår	169	52	2	32	3991			3000
efterår	770	10	2	32	4572			186

Vi er stadig meget interesserede i gåse-tal - så tæl op og send ind!!

I arts gennemgangen fås er tallene fra skemaet ikke nævnt.

Grågås: Jagtt. over 25 eks.
50 19/2 Værnengene (FT,AGJ), 68 1/4 Værnengene (HLJ,CL), 35 5/9 Nis-
sum fjord (IHO), 26 14/9 Tarm (TM), 48 ø 10/9 Tarm (TM), 65 20/9 Skjern
enge (TM), ca. 45 n 18/10 Halby, Stauning (TM). 1 y-par i Felsted Kog (IHO)

Blisgås: 20 13/1 Tipperne (T), 3 ad 12/3 Vest Stadil fjord (SEP), 3 ad samme
sted d. 19/3 (JB), 2 ad 31/3 Bøvling fjord (LD), 4 16/4 Vest Stadil
fjord (EF), 2 ad 17/4 Houvig n.f. Søndervig (SEP), 1 ad 23/4 Vest
Stadil fjord (SEP), 1 10/5 Vest Stadil fjord (EF), 3 12/11 Vestersø,
Lenvig (JN), 25 14/11 Vest Stadil fjord (JMa), 1 25/12 Skjern Enge
(BH).

Grønlandsk Blisgås: Se appendix I.

Sædgås: Kun 4 obs.! - se skema.

Kortnæbbet gås: Her er kun nævnt jagtt. uden for de i skemaet nævnte lokalite-
ter samt evt. tidlige/sene flokke.
Arten kan ses med 2130 allerede 5/1 på Tipperne (T), 134 14/1
ankom til Harboøre Tange (MH), ca. 500 6/2 Bjerregård (JB),
4800-5000 n 19/4 Sdr. Bork (FT,AGJ), 100 rast 2/5 Velling Bugt
(JB), 1200-1500 10/5 Skjern enge (TM), 100 12/5 Harboøre Tange
(MH), 80 12/5 Nissum fjord (BH), 1 3/8 Bøvling fjord (LD), 300
21/9 Tipperne (T), ca. 500 24/9 Vest Stadil fjord (JB), 3-400
23/12 Harboøre Tange (KTO), 175 25/12 Skjern enge (BH), 250 28/12
Nissum fjord (LD).

Snegås: Forår: 4 ex. registreret i Harboøre-området 10/4 (KTO), dog mest jagtt.
af 2 ex. - således 2 12/3, 23/3, 5-7/4, 12/5 (NE,MH,TBP,KTO,BDM).
Værnet: 2 1/4 (JHK), Vest Stadil fjord: 2 ad 23-24/4, 1/5 (JB,SEP,T,EF)
Nissum fjord: 2 2/4 og 7/5 (B,CH,LD).
Efterår/vinter: 1 ad 25/9 Vest Stadil fjord (JB), 2 25/12 Skjern enge (TM).
Endelig én jagtt. uden for de kendte områder: 2 26/3 Stavsholm (B).

Lysbuget Knortegås: 30 30/1 Nissum fjord (NE), 898 12/3 s.s. (JOC), 720 19/3 s.s.
(B), 900 26/3 s.s. (B), 1000 2/4 s.s. (LD), 1628 16/4 s.s.
(JOC), 1000 6/5 s.s. (B), 75 12/5 Fjand (BH), 3 19/10 Harbo-
øre Tange (NE).
Ud over de få rastelokaliteter ses lidt træk: 8 12/3 på
rundflyvning over Vest Stadil fjord, hvorpå de trak ud mod
havet igen (SEP), 16 18/9 Nr. Lyngvig - trak syd (SEP).

Mørkbuget knortegås: 1300 19/3 Værnengene (JGP), 320 9/4 Bjerregård Pold (TM),
40-60 9/4 Haurvig Grund (TM), 1500-2000 24/4 Værnet (EF),
910 7/5 Værnengene (B), 2000-2500 12/5 Værnengene (HLJ,CL).

✗ **Sortbuget Knortegås:** Ja, det er der altså også noget der hedder! 1 rast 22/3 -
18/4 Tipperne (T).

Bramgås: Se max.-tal i skemaet. Desuden 1 12/5 Fjand (BH) og én meget tidlig
jagtt.: 1 31/7 - 10/8 Tipperne/Værnengene (T,EF,JGP).

Kanadagås: 1 3/8 Tipperne (T), 4 1/9 Søby Sø (BD). Det var alt!

Indisk Gås: Se appendix II.

Skemaet er jo kun halvt fyldt - kan det virkelig passe ??? F.eks. kan det ikke være rigtigt, at der faktisk
talt ikke ses Skeænder i Vestjylland om efteråret. Lad os få maximum-tal for alle lokaliteter og arter til
1984-rapporten!

	Skjern Enge	Sandene	Tipperne & Værnengene	Nissum fjord	Harboøre Tange	Sdr. Lem Vig	Søby Sø	Grønd	Grånd	Krikand	Atlingand	Knarand	Pibeand	Spidsand	Skeand
forår	60	26	170	391	696	353	20								
efterår															
forår			384	384	6733	118	9	235	200	150	2	3	534	91	64
efterår		200	9046	4634	4	411	2	200	150	801	8	4460	1634		3
forår			5395	2457	20-26						15-17	3	2778	2-3000	
efterår	24	260	9059	6733	4						4	8	11119	1560	143
forår															
efterår															
forår															
efterår															
forår															
efterår															
forår															
efterår															
forår															
efterår															

Grævand: 37 par i Nisum Fjord (JOC).

Rustand: Se appendix II.

Gråand: 77 par i Nisum Fjord (JOC).

Krikand: 1 par Felsted Kog (JOC).

Atlingand: Alle obs.: 20-26 par i Nisum Fjord (JOC). 2 lo/4 Skjern (PAL), 2 19/4 Værnengene (FT,AGJ), 6 30/4 Strande (EØ), 2 8/5 Værnengene (TM), 8 12/5 Værnengene (HLJ,CL), 2 hanner 12/5 Veserne (NE), 2 hanner 12/5 Harboøre Tange (NE), 5 22/5 Værnengene (FT,AGJ), 8 23/5 Værnengene (FT,AGJ), 1 24/8 Horn Sø (NE), 4 31/8 Felsted Kog (IHO), 2 s 1/9 Lyngvig (EF). Tyndt efterår!

Knarand: Alle obs.: 1 han + 1 hun 1/2 Tipperne (T), 1 han + 1 hun 29/4 Søby Sø (HWJ), 2 22-23/5 Værnengene (FT,AGJ), 3 23/7 Sandene (EF), 7 12/8 Sandene (EF), 3 21/8 Værnengene (SEP), 1 31/8 Felsted Kog (IHO), 2 29/10 Nisum fjord (T), 1 han 17/11 Tipperne (T).

Spidsand: 19 par i Nisum fjord (JOC).

Skeand: 64 par i Nisum fjord (JOC).

Taffeland: Forårs- og efterårsmax. på gode lokaliteter:
Nisum fjord: 225 26/2 (JOC,B), 403 29/10 (JOC).
Gødstrup Sø: 200 19/1 (BH), 686 5/7 (HLJ,CL).
Søby Sø: 55 2/4 (BD), 200 18/9 (BD)
Veserne: 100 7/4 (NE)
Nymindestrømmen: 70 12/3 (TM).
1 par i Felsted Kog -tidligere op til 30 par! (JOC). 1 par Husby Sø (LD).
Flere observatører angiver stort han-overskud - det er normalt med 10:1 i hannerens favør.

Troldand: Forårs- og efterårs-max. på gode lokaliteter:
Nisum fjord: 270 12/3, 740 18/11 (JOC).
Gødstrup Sø: 182 5/5 (HLJ,CL), 40 21/10 (BH).
Søby Sø: 100 2/4 (BD), 20 1/7 (BD).
Skjern A: 70 29/3 (TM)
Husby/Nørre Sø: 50 2/8 (LD)
Gjeller Sø: 45 16/10 (JN).
Desuden 1 hun med 4 juv. 23-24/8 v. Skjern (JHC).

Bjergand: Alle obs.: 1 han 29/4 Hvide Sande havn (EF), 1 han + 1 hun Gødstrup(28/5) Sø (HLJ,CL), 2 hanner 22/6 Søby Sø (JGP), 3 hanner 23/7 Sandene (EF), 3 1/8 Vest Stadil Fjord (JGP), 1 s 11/10 Lyngvig (EF), 1-s 12/10 s.s. (EF), 11 hanner s 12/11 Husby Klit (JB), 110 12/11 Felsted Kog - det er faktisk mange her i amtet (JOC).

Hvinand: Iagtt. over 25 eks.
730 12/3 Nisum fjord - forårs max. (JOC), 1213 23/3 Tipperne (T),
70 26/3 Gødstrup Sø - forårs max. (JGP), 200 28/3 Klægbanken (TM),
70 2/4 Søby Sø (BD), 64 2/5 Sandene (EF), 680 29/10 Nisum fjord (JOC),
428 18/11 Felsted Kog (JOC).
En sommer-observation: 9 5/7 Felsted Kog (JOC).

Havlit: alle iagtt.: 2 22/1 Lemvig fjord (JN), 1 han 26/1 Sønderbjerg Strand (B), 1 hun 26/2 Thorsminde Havn (B), 1 han + 1 hun 19/3 Værnengene (JGP), 1 han s 8/10, 1 n 11/10, 3 s 12/10, 1 han s 16/10 Lyngvig (EF), 29 31/12 Lemvig fjord (JN).

Sortand: Der er ikke meget ophisende at skrive om arten - dog må 1 6/2 Tarm (PAL) være lidt ud over det sædvanlige.

Ederfugl: Eneste "større" obs.: 800 n 12/11 Husby Klit (JB).

Stor Skallesluger: Iagtt. over 25 eks.
529 2/1 Tipperne (T), 30 20/2 Ringkøbing fjord (PAL), 394 12/3 Nisum fjord (JOC), 107 18/3 Skjern Å-munding (TM), 100 28/3 Felsted Kog (LD), 400 25/12 Felsted Kog (LD), 1060 26/12 Tipperne (T), 450 29/12 Kilen (JN).

Toppet Skallesluger: Iagtt. over 10 eks.: 0 !! Hva skal det nu betyde. Er den virkelig så sjælden her i amtet - eller glemmer vi at sende ind? En yngle-optælling i Nisum fjord viste 14-19 par (JOC).

Lille Skallesluger: alle iagtt.: 1 hun 2/1 Hornsø (JN), 1 han 14/1 Thyborøn Lagune (MH), 1 han 9/4 Hygum Nør (JN), 1 han 2/5 Sandene - lidt halv-sent (EF), 1 hun 16/12 Tipperne (T), 2 hanner 25/12 Tipperne (T), 1 han 26/12 Hornsø (JN), 1 han + 1 hun 29/12 Kilen (JN).

Musvåge: iagtt. over 5 eks.

8 4/4 Borris hede (TM), 6 31/8 Skjern enge (TM), 14 29/10 Nissum fjord (JOC), 7-10 29/10 Holstebro sø (PH), 16 19/12 Holstebro sø (PH), 7 24/12 Skjern enge (TM).

Vintermusvåge: De indsendte iagttagelser fordeling på måneder. Der er helt sikkert en del gengangere.

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
9	14	27	18					1	19	9	3

Bedste lokaliteter var Borris hede med 10 31/3, Vest Stadil fjord 8 1/10 og Nissum fjord 7 29/10.

Rød glente: 1 30/3 9 km syd for Holstebro (oplyst af JB), 1 21/4 Tipperne (T), 1 nv 1/5 Sandene (SEP), 1 11/11 Holstebro sø. Kraftig mobbet af krager (PH).

Havørn: 1 ad med. februar til 28/3 Borris hede (JHC, TM, EØ), 1 2K 31/10 og resten af året på Tipperne (T), 1 juv. s 13/11 Vest Stadil fjord (set af 2 hollændere - oplyst af JMa). Tipper-fuglen ses endelig også 12 km syd for Hvide Sande d. 17/12 (EF, JB).

Hvæpsevåge: KUN 2 iagtt. er sendt ind!! Det er vist bund-rekord. 1 nØ 19/6 Kloster, Holmsland (SEP), 1 21/8 Værnengene (SEP). SEND IND - SEND IND - hvis du ser hvæpsevåge i amtet.

Rørhøg: Den første blev set d. 21/3 på Tipperne (T). Ellers iagtt. over 3 eks. 5-6 14/5 Værnet (EF), 4 hunner 15/5 Vest Stadil fjord (EF), 4 15/5 Harbøre Tange (MH), 8-10 10/9 Vest Stadil fjord (EF), 17 12/9 Tipperne (max.) (T). Endelig meldes om 3-4 par i Nissum fjord (JOC).

Blå kærhøg: iagtt. over 3 eks.

3-4 22/1 Værnet (EF), 2 han + 1 hun 23/4 Vest Stadil fjord (SEP), 1 han + 2-3 hunner 9/10 Vest Stadil fjord (SEP), 1 han + 5 hunner 18/10 Skjern enge (TM), 6 hun/juv 29/10 Nissum fjord (JOC), 3 han-ner 15/11 Skjern enge (TM), 4 29/11 Harbøre Tange (NE), 8-10 17/12 Værnet (EF).

Forårets sidste: 1 han 15/5 Vest Stadil fjord (EF). Efterårets første: 2 hunner 20/8 Skjern enge (TM).

Hedehøg: 1 hun 6/5 Tipperne (T), 1 han 9/5 Nr. Lyngvig (EF), 1 hun 20/6 og 24/7 Tipperne (T), 1 han 31/7 Skjern enge (TM), 1 han 20/8 Tipperne (T), 1 juv. 21/8 Nr. Lyngvig (SEP) - indtrækkende fra havet, 1 hun 3/9 Tipperne (T).

Duehøg: Eneste iagttagelse udenfor yngleområderne er fra Tipperne. Her er ialt 20 iagtt. i 1983. Indrapporteret som ynglefugl i Velling plantage, Klosterheden, Borris hede og ved Øster Løn.

Fiskeørn: Den første d. 7/4 på Tipperne (T). Herefter: 1 s 16/4 Houvig (EF), 1 22/4 Vind (CH), 1 n 24/4 Nymindestrømmen (DOF-eks), 1 29/4 Lilleå-dalen (CH), 1 n 1/5 Hoverdal plantage (JB), 1 12/5 Klosterheden (NE), 1 23/5 og 29/5 Tipperne (T), 1 10/8 Klosterheden (JN), 2 rast 21/8 Skjern å-munding (DOF-eks), 1 rast 21/8 Bjerregård, Holmsland Klit (SEP), 1 23/8 - 10/9 Velling bugt (JB), 1 4/9 - 23/9 Skjern enge (TM, FT+AGJ), 1 s 29/8 Husby sø (CH), 1 6/9 ved Ringkøbing (SEP), 1 10/9 Bøvling Klit (JN), 2 11/9 Værnengene/Tipperne (EF, IHO, SEP), 1 s 11/9 Lyngvig (havobs) (EF), 1 12/9 Harbøre Tange (KTO), 1 16/9 Felsted Kog (JOC), 2 20/9 - 8/10 Holstebro sø (PH, KT, B) dog 4 25/9 samme sted (PH), 1 22/9 Søby sø (JGP). Desuden ialt 12 iagttagelser fra Tipperne i perioden 10/8 - 30/9. Alt i alt mange fiskeørne i 1983 - måske 25 - 30 forskellige fugle.

Jagtfalk: se appendix I

× Vandrefalk: 1 han juv. 19/3 Vest Stadil fjord (JB), 1 hun ad 4/4 Tipperne (T), 1 han juv. 14/4 Tipperne (T), 1 han juv. 1/5 Tipperne (T), 1 hun juv. 2/5 Tipperne (T), 1 juv. s 17/9 Harbøre Tange (JN), 1 s 12/11 Vest Stadil fjord (EF), 1 n 13/11 Vest Stadil fjord (JMa). Tipperne vadede faktisk rundt i vandrefalke i efteråret. Fra 8/9 - 31/12 blev der gjort ialt 73 iagtt. - sandsynligvis min. 10 - 15 forskellige fugle. Max. 3 1/10 og 3 6/12. Et virkeligt godt vandrefalke-år - er det mon de forskellige hjælpe/pleje-pro-jecter (f.eks. i Sverige), der er begyndt at slå igennem?

Lærkefalk: 1 n 15/5 Vest Stadil fjord (EF), 1 29/5 Tipperne (T), 1 13/9 - 14/9 Harbøre Tange (BM, NE, KTO).

Dværgfalk:

	forår	efterår
Skjern enge	2	4
Vest Stadil fjord	7	7
Nissum fjord		13
Harbøre Tange	1	1
Diverse lokaliteter	7	7

Fra Tipperne/Værnengene er der indsendt ialt 37 iagtt (3 forår og 4 efterår samt 30 fordelt over både forår og efterår fra Tipperne).

Forårets sidste: 1 hun 10/5 Harbøre Tange (MH)
Efterårets første: 1 nØ 30/8 Lyngvig (EF).

Aftenfalk: 1 29/5 Tipperne (T), 1 hun 11/9 Stadil fjord (CI, HLJ).

Tårnfalk: Ikke noget særligt.

Urfugl: 1983 blev et godt år for arten - i hvert fald i Vind-området. Således 16 - 20 kokke set i området - bl.a. 10 kokke på samme spille-plads d. 26/3. Flere kyllinger set i løbet af sommeren, og d. 17/11 kan hele 9 kokke + 10 høns ses på heden (CH). Og noget kunne tyde på at arten måske er ved at sprede sig til nye lokaliteter. Således 1 14/8 Sunds sø (BH) og 1 høne med. september Balling sø (på grænsen til Århus amt)(EØ).

Agerhøne: iagtt. over 5 eks.

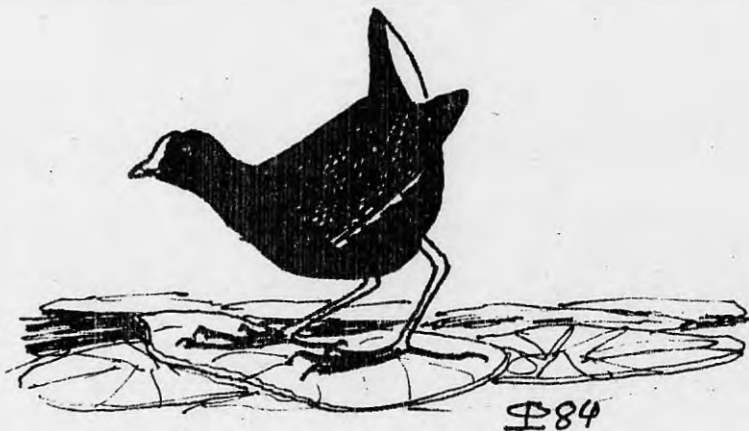
1 par + kyllinger 6/8 Husby Klit (SEE), 15-13 sensommeren til vinter Skarrild (FT+AGJ).

Vagtel: 1 16/9 ved Skjern - set under jagt (jaget op af hund). Iagtt. af Erik Jørgensen, Skjern - indsendt af JHC.

Trane: 2 rast 17/5 Velling bugt (JB), 2 ad 14/7 - 23/7 ved Skjern (JHC),
1 ad 15/11 Vest Stadil fjord (SEP).

Vandrikse: 1 hørt 6/5 Høgilgdgård plantage (JGP), 3 hørt 24/6 Vest Stadil
fjord (EF), 4 hørt 5/7 Felsted Kog (IHO), 1-2 hørt 6/7 Vest Sta-
dil fjord (SEP), 1 set og hørt 26-27/7 Gødstrup sø (JGP), 2 hørt
31/8 Felsted Kog (IHO).

× Plettet rørvagtel: 2 21/6 Tipperne (T), 4 24/6 Vest Stadil fjord (EF), 2
hørt 5/7 Felsted Kog (IHO), 6-7 hørt 6/7 Vest Stadil
fjord (SEP), 1 hørt 8/7 Felsted Kog (IHO), 11 - 13 hørt
15/7 Vest Stadil fjord (EF), 1 han 24/7 Tipperne (T).
Desuden 4 fløjtede hanner i Nissum fjord i foråret (JOC).
Kort og godt: Antallet af iagttagelser ligger langt over
normalen (invasion?).

Blishøne: Iagtt. over 300 eks.
2400 11/1 Harboøre Lagune (forårs-max) (MH), 900 2/8 Husby/Nørresø
(LD, JL), 1013 31/8 Nissum fjord (IHO), 289 1/9 Tipperne (T), 1577
20/9 Værn Sande (T), 1537 Gødstrup sø (efterårs-max) (CL, HLJ), 350
16/10 Gjeller sø (JN), 2000 10/12 Søby sø (max) (BD).
Der er talt 245-333 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Stortrappe: Se appendix I

Strandskade: En yngle-tælling i Nissum fjord gav 78-79 par (JOC).

Vibe: Iagtt. over 500 eks. samt første og sidste forekomst.
Årets første 10 5/1 Tipperne - årets sidste 85 18/11 Skjern enge (TM), 500
12/3 Vest Stadil fjord (EF), 2000 12/3 Bøvling fjord (JOC), 4-600 6/11
Skjern enge (TM) - alt i alt ikke meget.
197 - 207 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Stor Præstekrave: Iagtt. over 25 eks.: 25 17/5 Skjern enge (TM). 35 - 40 yngle-
par i Nissum fjord (JOC).

× Lille Præstekrave: alle obs.: 3 4/5 grusgrav s.f. Ikast (BD), 1 27/6 Gødstrup Sø
(HLJ, CL), 1 7/7 Tipperne (T), 4 8/7 Hauge Grusgrav (BD), 2
10/7 s.s. (BD), 2 26/7 grusgrav s.f. Ikast (BD).

Hvidbrystet Præstekrave: 1 hun 5/6 rast på mark nord for Vest Stadil fjord (SEP).
7 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Strandhjejle: Iagtt. over 25 eks.:
323 16/10 Bøvling Klit (JOC), 350 29/10 Bøvling Klit (JOC).

Hjejle: Iagtt. over 300 eks. samt første og sidste forekomst.
50 n 1/1 Kloster (SEP), 167 18/11 Skjern enge (TM).
1284 16/3 Værnengene (T), 500-1000 24/4 Værnengene (EF), 5500 29/4 Bøv-
ling fjord (JOC), 4290 30/4 Værnengene (EF), 7500 1/5 Bøvling fjord (JOC).
560 2/5 Sandene (EF). Forårstrækket kulminerer helt klart allersidst i
april og først i maj. 800 18/10 Skjern enge (TM), 860 29/10 Felsted Kog
(JOC), 375 11/11 Handbjerg strand (JPK).

× Pomeransfugl: Meget få på Tembjerg i år - sikkert på grund af for fugtige marker.
Første 3 1/5 (TM), max. 30 8/5 (EØ, JHC), sidste 2 23/5 (JHC). Ellers
kun iagtt. fra en anden lokalitet: 2 16/5 Bandsby ved Kloster (SEP).

Stenvender: Iagtt. over 10 eks.:
61 11/5 Tipperne (T).

Dobbeltbekkasin: Iagtt. over 50 eks.: 150 rast 12/8 Sandene (EF), 58 27/9 Nis-
sum fjord (IHO), 50 2/10 Sandene (EF), 118 9/10 Sandene (EF),
78 11/11 Handbjerg strand (JPK), Min. 13-16 ynglepar i Nissum
fjord - især Felsted Kog (JOC). Sløjt år i forhold til 82.

Tredækker: 1 4/9 Tipperne (T).

Enkeltbekkasin: Alle obs.: 1 5/1 Tipperne (T), 1 12/3 Tipperne (T), 1 27/9 Tip-
perne (T), 3 2/10 Sandene (EF), 4 9/10 Sandene (EF), 7 10/10
Tipperne (T), 1 11/11 Handbjerg strand (JPK), 1 12/11 Arvad mølle
ved Brande (JM).

Skovsnepe: alle obs.: 1 15/4 Søndervig (EF), 1 29/4 Høgilgdgård plantage - par-
ringsflugt (JGP), 2 11/12 Skarrild (FT, AGJ).

Stor Regnspeve: Iagtt. over 200 eks. samt første og sidste forekomst.
12 22/1 Bøvling Klit (B), 5 27/9 Nissum fjord (IHO) - der må være
nogen senere! Ellers: 300 30/3 Nørre sø (LD), 4-500 2/4 Sandene
(EF), 1460 10/4 til overnatning på Sandene (EF), 256 5/7 Nissum
fjord (IHO) - tilsyneladende et ekstremt dårligt speve-efterår!!

Lille Regnspeve: Eneste indsendte iagtt.: 3 11/4 Tipperne (T) - og det var jo
ikke mange.

Stor Kobbersnepe: Årets første: 1 5/3 Tipperne (T), 132 23/3 Tipperne (T), 682
4/7 Tipperne (T), 45 5/7 Nissum fjord (IHO), 156 15/7 Værnen-
gene (T), 28 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Lille Kobbersnepe: Iagtt. over 50 eks.: 225 31/3 Bøvling Klit (LD), 92 n 2/5
Sandene (EF), 2780 5/5 Nissum fjord (JOC), 2231 17/5 Tipperne
(T), 99 28/7 Nissum fjord (IHO).

Svaleklire: 1 26/2 Harrild Vandmølle (JGP), 12 29/4 Tipperne (T).

× Tinksmød: 5 2/8 Tipperne (T). Af Projekt Status fremgår det, at der er fundet
5 yngle-lokaliteter i amtet, og på disse yngler 5-9 par. En lokalitet
er opgivet i 1983, og en ny er kommet til - takket være plejeforanstalt-
ninger. I hele landet yngler 52-63 par.

Rødben: Iagtt. over 20 eks.: 615 24/7 Tipperne (T), 114 28/7 Nissum fjord (IHO),
389 Nissum fjord (IHO). Desuden 171-177 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Sortklire: Iagtt. over 5 eks.: Ingen forårslagtt. over 5 e(!! 181 2/8 Tipperne (T). Et indlandsfund: 3 28/7 Gødstrup Sø (JGP). Sidste iagtt.: 1 9/11 Tipperne (T).

Hvidklire: Iagtt. over 10 eks.: 163 29/3 Tipperne (T), 530 18/7 Tipperne (T), 23 28/7 Nissum fjord (IHO), 15 rast 12/8 Sandene (EF). Sidste iagtt. 2 4/11 Tipperne (T).

Damklire: Se appendix I.

Mudderklire: Iagtt. over 10 eks.: 25 14/5 Gødstrup Sø (HLJ,CL), 25-40 10/7 Skjern A-munding (TM), 15 15/7 Lemvig Sø (JN).

Snepeklire sp: Se appendix I.

Islandsk Ryle: Iagtt. over 25 eks.: 30 30/1 Harboøre Tange (NE), 227 19/9 Tipperne (T). Ikke mange i forhold til 1982.

Sortgrå Ryle: alle obs.: 2 26/2 Harboøre (B), 1 23/3 Harboøre Tange (MH), 2 27/3 Harboøre Tange - gik sammen med alm. ryler i Cheminova-hullet (JN). 8 16/4 Harboøre Tange (JOC), 22 24/4 Harboøre Tange (JOC), 2 rast 21/8 Hvide Sande molerne (EF), 1 11/9 s.s. (SEP), 1 8/10 s.s. (EF), 1 1/11 Tipperne - sjælden gæst på reservatet (T).

Dværgryle: Alle obs.: 2 22/5 Værnengene (FT,AGJ), 2 22/5 Nymindegab strand (FT, AGJ), 15 11/9 Værnengene (EF), 40 15/9 Harboøre Tange (NE,IHO), 23 22/9 Tipperne (T), 4 27/9 Nissum fjord (IHO), 1 skudt! 25/9 Skjern A-munding (TM), 2 1/10 Gødstrup Sø (CL,HLJ), 10 2/10 Værnengene (EF), 1 8/10 Gødstrup Sø (CL,HLJ).

Temmincksryle: Alle obs.: 6 17/5 Sandene (EF), 1 29/7 Tipperne (T), 1 19/8 Harboøre Tange (IHO), 7 28/8 Tipperne (T), 1 20/9 Gødstrup Sø (HLJ,CL). For få forårs-iagttageiser! Kig efter på små mudderbanker 15-20/5, hvor rylerne ofte ses sammen med præstekraver. Temmincksrylen trækker meget hurtigt igennem DK om foråret!

Almindelig Ryle: Iagtt. over 500 eks.: 11431 17/5 Tipperne (T), 521 19/8 Harboøre Tange (IHO), 3869 11/9 Tipperne (T), 1000 15/9 Harboøre Tange (NE), 3000 19/10 Harboøre Tange (NE).

Krumnæbbet Ryle: Alle obs.: 3 17/5 Skjern enge (TM), 2 25/5 Skjern enge (TM), 1 26/7 Gødstrup Sø (JGP), 28 31/7 Tipperne (T), 2 25/9 Bøvling Klit (JN), 1 9/10 Sdr. Lem Vig (JGP).

Sandløber: Alle obs.: 1 1/8 Søndervig (JGP), 8 s 10/9 Lyngvig (EF), 10 15/9 Harboøre Tange (NE). Ja, det var så det hele - eller har du set flere? Kære venner - send ind. Københavnerne kan ikke forstå, at vi ikke ser flere sandløbere, så det må vi jo gøre noget ved. Hermed en opfordring til at sende ALLE iagttagelser af sandløber ind (red.)

Brushane: Iagtt. over 25 eks. samt første og sidste iagtt. 2 hanner 12/1 Tipperne (T), 5-600 30/4 Værnengene (EF), 40-50 12/8 Sandene (EF). 12-17 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Klyde: Iagtt. over 10 eks.: 105 31/3 Bøvling fjord (LD), 132 5/7 Nissum fjord (IHO), 14 20/8 Sandene (SEP), 1162 11/9 Tipperne (T), sidste: 13 17/11 Tipperne (T). 266 ynglepar i Nissum fjord (JOC).

Odinshøne: Alle obs.: 1 12/5 Tipperne (T), 1 rast 20/5 Værnengene (EF), 1 rast 12/8 Sandene (EF), 1 13/8 Harboøre Tange (JN), 2 17/8 Tipperne (T), 1 21/8 Tipperne (T), 2 12/9 Harboøre Tange (KTO,BDM) 1 rast 12/9 Værnengene (EF).

Thorshane: ingen iagttagelser - der er ellers nogen, der siger, at det er Thorsdag hver dag!

Almindelig Kjove: 1 31/7 Hvide Sande (JGP, DOF-eks.), 4 9/8 Harboøre (NE), 4 rast 12/8 Sandene (EF), 1 n. 13/8 Lyngvig (EF), 4 19/8 Harboøre Tange, 29 s. 3/9 Lyngvig (EF), 84 s. 4/9 Lyngvig (EF) 49 s. 5/9 Lyngvig (EF), 41 s. + 2 n. 6/9 Lyngvig (EF), 8 s.+ 2 n. 10/9 Lyngvig (EF), 7 s. 10/9 Husby Klit (EF), 5 n.+ 7 s. 11/9 Lyngvig (EF), 3 n. + 2 s. 12/9 Lyngvig (EF), 2 12/9 Harboøre Fjord (BM,KTO), 2 n. 18/9 Lyngvig (EF), 6 s. 19/9 Lyngvig (EF), 6 s. + 1 n. 20/9 Lyngvig (EF), 12 s. 24/9 Lyngvig (EF), 2 s. 5/10 Lyngvig (EF), 3 n. + 2 s. Lyngvig (EF)8/10 5 n. + 4 s. 11/10 Lyngvig (EF), 2 s. 12/10 Lyngvig (EF), 2 n. 13/10 Lyngvig (EF), 4 13/10 Lyngvig (JHK), 4 n. + 1 s.14/10 Lyngvig (EF), 2 s. 15/10 Lyngvig (EF), 13 s.+ 4 n. 16/10 Lyngvig (EF,ALH), 34 s. 17/10 Lyngvig (EF,ALH), 3 s. 18/10 Lyngvig (ALH), 20 s. 19/10 Lyngvig (EF,ALH), 1 n. 23/10 Lyngvig (EF), Tipperne har indrapporteret en total på 28 fugle for hele efteråret, sidste obs. 2/11 (T).

Storkjove: 1 rast 1/8 Husby (LD), 1 rastede 3/8 en halv time i Bøvling Fjord hvorefter den trak nord, 2 s. 5/9 Lyngvig (EF), 1 s. 6/9 Lyngvig (EF) 1 s. 5/10 Lyngvig (EF), 2 n. 5/10 Søndervig (SEP), 1 9/10 Husby (JB) 1 s. 9/10 Lyngvig (EF), 1 n. 11/10 Lyngvig (EF), 1 n. 13/10 Lyngvig (EF), 2 n. 14/10 Lyngvig (EF), 1 n.+ 1 s. 16/10 Lyngvig (EF,ALH), 4 s. 17/10 Lyngvig (ALH), 1 s. 18/10 Lyngvig (ALH), 1 s. 19/10 Lyngvig (H)

Mellemkjove: 1 imm. 19/7 Tipperne (T), 1 n. 1 års 11/10 Lyngvig (EF), 1 s. ad. 12/10 Lyngvig (EF), 2 s. ad. 13/10 Lyngvig (EF), 1 s. ad. 14/10 Lyngvig (EF), 1 s. 17/10 Lyngvig (ALH), 3 s. 19/10 Lyngvig (ALH)

Lille Kjove: Se appendix I.

Svartbag: 5 ynglepar på Fjandø (JOC), 2-3 par på Klægbanken (T) og muligvis 1 par på Højsand (TM). 600 fugle til overnatning er max. på Tipperne (T). Ikke andre indsendelser.

Sildemåge: Ny-etableret ynglekoloni på Fjandø med 10 par, formentlig bestående af den britiske race graellsil (JOC).
84-94 ynglepar fordelt på forskellige lokaliteter i Ringkøbing Fjord, i 1982 67 par (T). Her kun enkelte britiske fugle i mellem.
Yderligere skulle Sildemågen yngle på Rønland Sandø ved Harboøre Tange, men der savnes oplysninger.
110 3/8 Bøvling Klit (LD), 118 22/9 max. på Tipperne (T).

Sølvmåge: 500 ynglepar på Fjandø (JOC).
2950 ynglepar fordelt på forskellige lokaliteter i Ringkøbing Fjord (T). I 1982 3011 par samme steder.
Ingen har indsendt Sølvmåge-iagtt. af rastende eller overnattende fugle.

Stormmåge: 505 ynglepar i Nissum Fjord, heraf 500 på Fjandø (JOC).
Ca. 400 par fordelt på forskellige lokaliteter i Ringkøbing Fjord (T) mod 617 i 1982.
Ingen indsendelser af større forekomster af rastende eller overnattende Stormmåger.

Gråmåge: Alle iagtt. er medtaget.
1 9/1 Thyborøn (JN), 1 2K 13/2 Thorsminde (TM), 1 9/10 og 18/10 Husby Klit (JB), 1 n 9/10 Lyngvig (EF), 1 19/10 Lyngvig (ALH), 1 16/1 rast Sandene (EF), 1 1/2 Hvide Sande (SEP), 1 19/2 Hvide Sande (CH), 1 13/3 og 1/4 Hvide Sande - muligvis samme fugl (EF). (Alle I/II-års).

Hvidvinget Måge: Se appendix I.

Sorthovedet Måge: Se appendix I.

Dværgmåge: Alle iagtt. medtaget.
Eet ynglepar et sted i Nissum Fjord, formentlig landets eneste ynglepar (JOC).
1 ad + 1 2K 2/1 Thorsminde (JN), 1 ad + 1 2K 9/1 Houvig (SEP), 1 2K 8/1 Værnengene (B), 1 ad + 1 2K 13/2 Thorsminde (B), 2 ad 23/4 Sandene (EF), 2 2K 29/4 Gødstrup Sø, langt inde i landet (JGP), 3 ad + 3 2K 5-7/5 Gødstrup Sø (CL, JGP), 2 ad 20/5 Gødstrup Sø (JGP), 14 26/5 Nissum Fjord (JOC), 51 31/5 max. antal på Tipperne (T), 1 ad + 1 2K 23/7 Sandene (SEP), 2 subad. 26/7 Stadil Fjord (SEP), 1 1K 15/8 Nissum Fjord (IHO), 17 1K 19/8 Harboøre Tange (IHO), 1 1K 20/8 Sandene (SEP), 2 ad + 7 1K 27/8 Harboøre Tange (JN), 30 1K 31/8 Nissum Fjord (IHO), 1 s 1/9 Lyngvig (EF), 5 1K s 3/9 Lyngvig (EF), 3 1K s 4/9 Lyngvig (EF), 1 5/9 Lyngvig (EF), 4 1K 8/9 Gammelgab (IHO), 20 11/9 Værnengene (EF), 3 11/9 Lyngvig (EF), 91 12/9 Harboøre Fjord (BM, KTO), 65 14/9 Harboøre Fjord (BM, KTO), 70 15/9 Harboøre Tange (NE, IHO), 5 1K 27/9 Nissum Fjord (IHO), 3 8/10 Lyngvig (EF), 1 s + 1 n 9/10 Lyngvig (EF), 1 1K 11/10 Hvide Sande - rast (EF), 1 1K n 12/10 Lyngvig (EF), 2 1K n 16/10 Lyngvig (EF), 2 17/10 Lyngvig (ALH), 5 17/10 Lyngvig (ALH), 4 18/10 Lyngvig (ALH), 2 19/10 Lyngvig (ALH), 1 1K 30/10 rast Hvide Sande (EF).

♀ 84

Hættemåge: Ca. 6.650 ynglepar i Nissum Fjord (JOC). Ca. 18.000 ynglepar på forskellige lokaliteter i Ringkøbing Fjord mod 14.700 i 1982 (T).
450 ynglepar i en koloni nær Søby Sø (talt d. 26/4 - EØ).
Andre kolonier i amtet (?), oplysninger meget velkomne.
Max. antal Hættemåger på Tipperne forår: 4314 (19/3) og efterår: 5333 (16/9) (T).

NEJ !!
450 fugle i Søby sø d. 26/4

Ride: 120-130 15/1 Thorsminde (JN), min. 20 30/1 Thorsminde (NE), 3130 n 13/8 Lyngvig (EF).
Af indlandsobservationer er der indkommet følgende, alle fra (SEP):
5 ad 12/1 Vonåen, Ringkøbing, 2 ad + 3 2K 16/1 Vonåen, Ringkøbing, 1 ad 20-21/1 Rindum, Ringkøbing, 1 ad 23/1 Kloster, 1 subad 25/1 Vonåen, Ringkøbing.
Særligt sidste halvdel af januar var præget af kraftig vestenvind op til styrke 9 beaufort, hvorved Riderne blev blæst ind over land.

Sortterne: Alle indsendte iagttagelser er medtaget.
Det er tvivlsomt om sortterner i år har ynglet ved Husby sø pga. meget høj vandstand. Arten er dog fundet ynglende andet sted i amtet.
1 30/4 Værnengene (EF), 1 4/5 Søby sø (BD), min. 9 15/5 Husby sø (CH), 1 14/6 Harboøre tange (MH), 3 15/6 Husby sø (NE), 1 22/6 Søby sø (JGP), 2 23/6 Tipperne (T), 1 ad. i fældning 17/7 Bandsby v. Stadil fjord (SEP), 3 3/8 Tipperne (T), 1 5/8 Gødstrup sø (JGP), 1 25/8 Tipperne (T), 4 27/8 Harboøre tange (JN), 1 3/9 Husby klit (EF), 1 3/9 Holstebro (IHO), 1 s. 4/9 Lyngvig (EF), 5 4/9 Gødstrup sø (BH), 2 5/9 Felsted kog (IHO), 3 10/9 Gødstrup sø (CL), 4 12/9 Tipperne (T), 4 15/9 Harboøre tange (NE+IHO), 4 20/9 Gødstrup sø (CL), 1 s. 5/10 Lyngvig (EF).

Hvidvinget Terne: se appendix I

Hvidskægget Terne: se appendix I

Sandterne: 1 6/5 Harboøre tange (MH),
Nissum fjord: 2 15/5 Bøvling klit (CH)
1 18/6 Nr. Fjand (BD)
2 5/7 Nissum fjord (IHO)

Vest Stadil Fjord: 2 15/5 (SEP)
1 1/8 (JGP)

Ringkøbing Fjord: 2 5-9/5 Tipperne (T)
1 14/6 Tipperne (T)
1 23/7 Sandene (EF)
1 30/7 Nr. Lyngvig (EF)
2 ad.+1 juv. 6/8 Sandene (EF)

Rovterne: Alle iagttagelser i amtet er fra Tipperne.
Maj: 2 ex. den 13., sjældent som forårstrækgæst.
Juni: 1 ex. den 8 & 14., 4 ex. den 22., 3 ex. den 23., 2 ex. den 29.
Juli: 4 ex. den 5., 2 ex. den 22.
August: 2 ex. den 10, 11, 13 og 18, samt 4 ex. den 21.
September: 1 ex. den 4.

Naturligvis har en del af ovennævnte fugle været gengangere, der har rastet på Tipperne i en kortere periode. Alligevel har antallet af rovterne-observationer på Tipperne været usædvanligt højt i 1983.

Er den slet ikke registreret andre steder i amtet?

Fjordterne: 50 ynglepar på Kollingø i Nisum Fjord (JOC)
17-23 par på Tipperne og poldene i Nymindestrømmen (T).
Er der andre ynglepar i amtet(?), f.eks. ved Limfjorden.
1 21/4 Tipperne (årets første) (T), 738 31/8 Tipperne (max.)
fuglene gik til overnatning på reservatet (T), min. 2000 rast-
ende i slusen i Hvide Sande i forbindelse med kraftig vesten-
vind (EF), 1 24/9 Holstebro sø (KT), 1 7/10 Tipperne (årets
sidste) (T).

Havterne: 238 ynglepar i Nisum Fjord, fordelt på Fjandø og klittangen
øst- og vestside (JOC),
85-88 par i den sydlige del af Ringkøbing Fjord (T),
1 9/4 første iagtt. på Tipperne (T), 1 ad. 28/7 Gødstrup sø (JGP),
1350 8/8 til overnatning på Tipperne(T), 1 juv. 11/9 Holstebro sø
(PH), 3 17/9 sidste iagtt. på Tipperne (T),
23 & 25/9 ialt fundet 4 skudte havterner ved Skjernå-mundingen (TM)

Dværgterne: 35 ynglepar på Bøvling Klit mod 45 i 1982, fuglene er udsat for
voldsomme forstyrrelser af kystsikringsarbejdet og turister (JOC).
Er der ikke registreret ynglende dværgterner andre steder?
2 ad. 19/6 Sdr. Lem Vig (JGP), 1 ad. 15/7 Sdr. Lem Vig (JGP), 1 ad.
3/8 Søndervig over havet (JGP).
Eneste indsendte iagttagelser.

Splitterne: 1230 ynglepar på Fjandø og Sandøen i Nisum (JOC).
På Klægbanken kun 153 par mod 800 i 1982 (T), Splitternen er
kendt for at have voldsomme bestandssvingninger i form af roke-
ringer mellem forskellige lokaliteter, så måske er en større
del af fuglene tilbage på Klægbanken igen i 1984.
2 2/4 første iagtt. på Tipperne (T), 400 19/8 Harboøre Tange
(IHO), 1 7/10 sidste iagtt. på Tipperne (T).

Alk: 1 23/4 Gødstrup sø - blev kraftigt mobbet af måger (CL,HLJ).

Søkonige: 1 død 28/2 fundet på stranden, Hvide Sande (EF), 1 n 11/10 Lyngvig
(EF), 1 rast 13/10 Søndervig (JHK), 2 n 22/10 Lyngvig (EF).

Lomvie: ialt 17 iagtt. er indsendt - flest fra efteråret (en del olie-fugle)
(SEP,B,JHK).

Alkefugl sp: De største træk-tal fra Lyngvig: 90 n + 1 s 8/10, 25 n + 2 s 9/10.
36 n 11/10, 126 n 12/10 (alle EF). Langt de fleste af disse fug-
le er sikkert lomvier.

Tejst: 1 ad n 11/10 Lyngvig (EF), 1 juv. s 16/10 Lyngvig (EF).

Huldue: 1 9/4 Søby sø, set sammen med en flok ringduer (JGP).

Turteldue: 1 14/5 Sdr. Lyngvig (EF), 1 15/5 Hvide Sande (EF), 1 16/5 Lyngvig
havnevej (EF), 1 16/5 Harboøre Tange (NE), 1 18/5 "Kikkenborg"
Søndervig (EF), 1 19-20/5 Tipperne (T), 1 21/5 Gl. Sogn (SEP),
1 27/5 Haurvig (EF), 1 29/5 Haurvig (B,EF), 8 1/6 Tipperne (T),
1 4/6 Nyropsvej, Kloster, rastende blev set på 10 m afstand (SEP),
1 13/6 Søndervig (EF), 1 15/6 Harboøre Tange, blev set på en
afstand af 2 m igennem vindue (KTO). (Se kort side 35).

Gøg: 1 12/5 Dette er årets første, den blev set ved Fjand (BH), 11 20/5
Borris Hede (TM).

Kirkeugle: 1 2/8 Søndervig (JGP).

Natugle: 2 22/1 Thorsminde nord (B), 1 20/3 Rørbæk sø (JGP), 1 24/4 Ring-
købing (EF), 1 18/11 Højmark observeret i skåret fra billygter (SEP).

Skovhornugle: 2 unger hørt 22/6 Husby plantage (EF).

Mosehornugle: glæder mange på fugleturene, og det hele året.
1-2 14/1 Harboøre Tange (TM), 1 16/1 Vest Stadil Fjord (EF),
6 30/1 Harboøre Tange (NE), 1 6/2 Herning, en aggressiv fugl,
den mobbede en fjeldvåge (CL,HLJ), 1 13/2 Falen Å, Bork havn (TM)
3 11/2 Tipperne, max. i foråret (T), 1 17/2 Sdr. Bork (FT,AGJ),
1 15/4 Nr. Lyngvig Fyr (EF), 1 16/4 Herning (CL,HLJ), 1 16/4
færgelejet på Harboøre Tange (KT), 1 24/4 Tipperne (JM), 1 3/5
Søndervig (EF), 1 8/5 Skjernengene (TM), 1 10/5 Vest Stadil
Fjord (EF), 1 10/5 Harboøre Tange (MH), 2 14/5 Holmsland enge
(EF), 1 14/5 Skjern enge (TM), 1 14/5 Bandsby enge, Stadil
Fjord, en af dem for de nærsynede set på 3 m's afstand (SEP),
1 17/5 Skjern enge (TM), 1 20/5 Værnengene (EF), 3 16/10
Bøvling Klit (JOC), 1 22/10 Lyngvig, observeret på havobs.
indrækkende! (EF), 6 16/11 Tipperne max. i efteråret (T),
2 24/12 der valgte at tilbringe juleaften på et så ukriste-
ligt sted som Skjern enge (TM).

Matravn: 1 31/5 Hjørneshallehøjvej, Birkebæk plantage (), 3 7/6 disse havde mange DOF folk glæde af på vor ekskursion i Klosterheden (JN), 2 26/6 Husby plantage (EF), 3 8/7 St. Nørlund (BD). Vi har mange gode lokaliteter, hvem finder nogle nye! (se artiklen om feltudvalget). (Se kort side 35).

Mursegler: 1 29/4 Hvide Sande, årets første (EF).

Alpesejler: se appendix I.

udsendt amtet
Isfugl: 5 26/2 Rørhøj sø + Kulso (JGP), 1 26/2 Harrild vandmølle (JGP), 1 7/8 Bisgård Dambrug (AR), 1 30/8 Skjern enge, Ganer Å (TM), 1 1/9 Tipperne, Kalorius blev ringmærket (T), 1 10/9 Gødstrup sø (CL,HLJ), 2 12/11 Felsted Kog (JOC), 2 10/12 Vonå v. Ringkøbing Tange Graversen indsendt af (EF), 1 10/12 Harrild dambrug (BD), 1 18/12 Ovstrup dambrug (Herning) (SEE), 1 26/12 Harrild dambrug (BD), 1 28/12 Munklinde (BD). (Se kort side 36).

Blæder: 1 11/7 Tipperne (JOC).

???
Hærfugl: 1 24-25/4 Tipperne (JM,T), 1-2 par har sansynligvis ynglet i amtet (PH,HH,JOC,CH).

Grønspætte: 2 1/2 Skarrild (FT,AGJ), 1 19/5 Velling plantage (SEP), 1 18/7 Borris Hede, første iagtt. i de senere år, hvor arten har været forsvundet (TM), 1-2 19/11 Høgilddgård plantage (JGP), 3 iagtt. Stråse v. Vind (CH).

X Sortspætte: 1 6/5 Høgilddgård plantage, kun hørt (JGP), 18/10 Døvling plantage, fourageringsspor fundet (afbarket rødgran) (HC), 1 iagtt. sommeren Risbjerg plantage s. for Brande (JM).

Vendehals: 4 16/4 Tipperne (T), 1 21/4 Tarm, set i have Rønnevej 7 (FS), 1 24/4 Tipperne (JM), 6 26/4 Dejbjerg plantage fordelt på 3 par i redekasser. 2 par fik hver seks unger, medens der ikke var succes med sidste kuld trods 5 ugers rugning (AK), 1 30/4 Værnengene (EF), 1 3/5 Tarm, set i have Rønnevej 7 (FS), 3 6/5 Tipperne (T), 1-2 9/5 Lyngvig Fyr (EF), 12 par Borris Hede, 3 par Dejbjerg, 1 par Skjern maj-juli (JHC), 1 11/6 Harrild Hede (JGP), 1 13/6 Dejbjerg plantage, fundet trafikdræbt (AK), 3-4 par Skyggehal (BD).

Toplærke: Vinteriagtt.: 3 4/1 og 15/1 Skjern (JHC), 3 21/2 Skjern (FT,AGJ), 1 24/1 Rindum (SEP), 1 25/2 Ringkøbing (SEP), 2 9/4 Ikast (SEE), 2 29/3 Lind (SEE), 1 nov. - febr. Herning N. (SEE), 1 27/2 Herning (SEE).

Sommeriagtt.: 3-4 par i Lind (EØ), 1 juv. 2/8 Thorsminde (LD), 1 9/7 Herning (SEP), 3 par i vestl. del af Ikast (BD), 2 28/7 Tjørring by (JGP). I perioden 1978-83 er der ynglefund fra flg. byer: Ringkøbing, Hvide Sande, Skjern, Videbæk, Lind, Tjørring, Herning, Ikast og Thorsminde. Der må være flere!!

Hedelærke: 2 25/2 Schuberts pl. (SEP), 1 20/3 Velling pl. sang (EF), 1 20/5 ved Vind (LH), 1 22/5 Sdr. Lem Vig - sang (JGP), 1 10/7 St. Nørlund pl. - sang (BD), 2 s 15/10 Lyngvig fyr (EF). Foruden ovenstående er den fundet ynglende på flg. lokaliteter: Høgilddgård/Birkebæk pl., Flyndersø, Skarrild, Stråse pl. i perioden 1978 - 82. Endnu en oversat art?!!

Sanglærke: De første blev set 15/1 2 stk. Skjern Enge (TM). Trækket begynder for alvor primo februar: 3-500 12/2 Skjern Enge (TM), ca. 200 6/2 Vest Stadil fjord (SEP). Efterår: tusinder 18/10 Skjern enge (TM), seneste iagtt.: 24 11/11 Handbjerg strand (JPK), 21 18/11 Kyvling (TM).

Bjerglærke: 1/4 Vest Stadil fjord (EF), 18 24/4 Vest Stadil fjord (sent) (EF), 3 9/10 Tipperne (T), 50 18/10 Vest Stadil fjord (JB), 50 Vest Stadil fjord (JB), min. 100 6/12 Skjern enge (TM).

Landsvale: Årets første iagttagelse: 18 17/4 Gødstrup sø - meget tidligt (CH). 1 11/11 Handbjerg Strand (JPK) - seneste iagttagelse. De sidste plejer at optræde midt i oktober.

Bysvale: Årets første: 1 1/4 Skarrild (FT,AGJ).

Digesvale: Der er indkommet oplysninger om 12 kolonier. De fordelte sig således:

under 10 par: 1
10 - 20 par: 2
20 - 30 par: 1
40 - 50 par: 4
50 - 100 par: 3
over 100 par: 1 (130 par)

Indsender: BD,EF,FT,AGJ,EØ,HS,PH,EK.

Pirol: 1 hun 13/5 3 km s.f. Søndervig (HPM,JB), 1 grøn han 15/5 Søndervig - syngende (EF), 1 ad han 15/5 Søndervig (EF).

Ravn: 4 8/3 Brande (JM), 2 29/10 Holstebro sø (PH).

Sortkrage: Ialt 8 iagttagelser: 2 Holmsland, 1 Struer, 2 Harboøre, 2 Skjern enge, 1 Værnengene. Iagttaget på alle årstider. (TM,JN,MH,SEP).

Kragefugle: God trækdag ved Vest Stadil fjord 29/10: Allike 1965 s. og 680 (= 80% Krager og 20% Råger)(EF).

Halemejse: Sidste års spørgsmål: "Er arten ved at blive mere almindelig i amtet?" Kan måske besvares med et "ja". Ialt indsendt iagtt. af 70 fugle. De fleste iagttagelser er fra "indlandet": Skarrild, Hjøllund Bæk, Høgilddgård, Stoubæk krat, Holstebro, Søby sø, Birkebæk pl., Borris hede. Enkelte ynglefund: Holstebro 1 par og Birkebæk pl. 1 par. (FT,AGJ,JGP,PH,JOC,BD,BH,JP,EØ). Endvidere 3 1/10 Lyngvig fyr og 3-5 29/10 Søndervig (EF).

Pungmejse: Se appendix I.

Spætmejse: 1 par Holstebro anlæg - ynglende (PH). Eneste indsendte iagttagelse.

Træløber: 1 27/3 Klosterheden (NE), 1 28/3 Harboøre Tange (KTO).

Vandstær: 1 30/1 Hjøllund Bæk (FT,AGJ), 1 1/2 Skovbjerg (FT,AGJ), 1 1/4 Holstebro Anlæg (IHO), 1 2/11 Lilleåen (CH), 1 6/11 Skjern Å (TM), 2 11/11 Lilleåen (CH), 1 13/11 Hoversø (JB), 2 10/12 Harrild Dambrug (BD), 1 16/12 Skarrild (FT,AGJ), 3 26/12 Harrild Dambrug (BD).

Sjagger: 12-15 reder i Præstegårdshaven i Nr. Nisum. Almindelig i byen iverigt - lige så almindelig som Solsort (EØ). 200 29/10 Holstebro sø (PH), 300 29/12 Tarm (AR).

Ringdrossel: Ialt indsendt iagtt. af 42 fugle (sidste år: 50).
april: 33 maj: 3 oktober: 6
31 af fuglene blev set i perioden 16/4 - 23/4.
(T,KTO,CH,JM,JOC,IHO,JB,JN,SEP,NE,MH,EF).

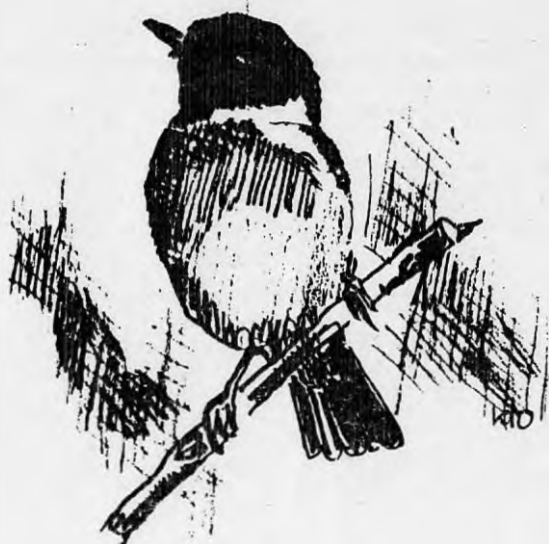
Stenpikker: Årets første 1 han 19/3 Vest Stadil fjord (JB). Sidste års første var d. 19/4.

Grønlandsk Stenpikker: 1 han 24/4 Tipperne (T).

Sortstrubet Bynkefugl: 1 han 13/3 Tipperne (JM,AR), 1 han 19/3 Søndervig (JB), 1 hun 31/3 Nr. Lyngvig (EF), 1 han 13-14/10 Tipperne (T).

Husrødstjert: 1-2 unglepar Brande (JM), 1 ad - sandsynligvis ynglende Kibæk (FT,AGJ), 1 syngende han 25/4 Ringkøbing (SEP). Fra Tipperne: 17 iagtt. i perioden 1/4 - 21/5 og 3 efterårsagt. 25/7, 4/8 og 23/8 (T). Iøvrigt: 4 1/4 Vest Stadil fjord (JB), 1 hun 9/4 Nr. Lyngvig (EF), 1 han 10/4 Nr. Lyngvig (EF), 1 hun 10/4 Værnengene (EF), 1 hun 16/4 Nr. Lyngvig (EF), 1 hun 17/4 Nr. Lyngvig (EF), 1 hun 22/4 Ringkøbing (EF), 1 hun 2/8 Velling (JB).

Nattergal: At Danmark udgør vestgrænsen for nattergalens udbredelse afspejles tydeligt i antallet af observationer i Ringkøbing Amt. Ialt 8 for 1983. Dybbro anfører i "De danske ynglefugles udbredelse" 1976, at "det er sandsynligt, at langt den største del af iagttagelserne i Vest- og Nordjylland drejer sig om enligt syngende hanner på forlængt træk". Dette synes stadig at være gældende, idet følgende data er indsendt for 1983: 1 19-26/5 Vinkelhage, Lemvig (JN,NE), 1 27-30/5 Herning, NV (HLJ, CL), 1 31/5 - 10/6 Rind, Herning (SEE,EØ), 1 1/6 Haunstrup (SEE), 1 Brandlund mose, Brande (JM), 1 3/6 Velling (JB), 1 5/6 Borbjerg Møllesø (JGP), 1 5/6 Skarrild (FT,AGJ). De 7 er angivet som syngende hanner, mens 1 anføres som ynglefund. Men måske vil en øget obs.aktivitet i 1984 give et helt andet billede? Arten er nem at registrere, så lad os prøve at få et dækkende materiale i år !! (Se kort side 36).

Blåhals: 1 an 16/5 Velling. En flot udfarvet gammel han hoppede rundt i staude-bedet og i solbærbuskene som havde det været laplandsk birkekrat (JB). Eneste iagttagelse i 1983.

Grøshoppesanger: 1 6/5 Høgildgård pl. (JGP), 1 24/5 Fuglsang Bro ved Vind (JB), 2-3 par Skyggehale (BD), 1 1/6 Munklinde mose (BD), 1 10/6 Rind kirke (EØ), 1 8/7 Felsted Kog (IHO), 3 18/7 Høgildgård pl. (JGP), 1 17/8 Tipperne (T).

X Savisanger: 2 syngende hanner 3/5 - 23/8 Tipperne (T).

Kærsanger: 2 21/5 Værnengene (T), 1 28/5 Lemvig sø (JN), 1 28/5 Gl Sogn ved Ringkøbing (SEP), 1 31/5 Herning (SEE), 1 Holmsland 1/6 (SEP), 1 5/6 Velling (JB), 1 12/6 Stadil fjord (SEP), 1 17/6 Værnengene (T).

Gærdesanger: årets første 1 22/4 Herning (SEE).

Løvsanger: årets første 1 21/4 Herning (SEE).

Skovsanger: 3 19/5 Velling pl., Ringkøbing (SEP), 1 26/5 Gødstrup sø (JGP), 1 2/6 Lønborg pl., Tarm (TM), 1 4/6 Klosterheden (JN).

Broget Fluesnapper: 1 han 23/4 Hvide Sande (EF) - årets første.

Lille Fluesnapper: 1 han 20-21/5 Tipperne (T), 1 1-års 12/9 Søndervig - ringmærket (EF), 1 juv. han 14/10 Tipperne (T).

Storpiber: Se appendix I

Markpiber: 1 5/6 Sdr. Lem Vig (JGP), 1 juv. s 29/10 Søndervig (EF).

Rødstrubet Piber: 1 21/9 Tipperne (T).

Skærpiber: Max. tal fra Tipperne: 68 12/3 og 51 7/10. Endvidere: 1 12/2 Thorsminde Havn (CH), 2 rast 15/11 Vest Stadil fjord (JMa). 1 sandsynlig unglepar Bork Havn - gammel fugl set med føde i næbbet både i 1982 og 1983 (JM):

Hvid Vipstjert: Nogle tidlige obs.: 1 12/2 Holstebro (PH), 1 26/2 Harbøre Tange (NE), 1 12/3 Houvig (SEP), 1 13/3 Værnengene (EF).

Sorttrygget Vipstjert: 1 13/3 Værnengene (AR).

Bjergvipstjert: 1 8/1 Dambrug v. Lilleåen (CH), 1 11/11 samme sted (CH), 1 han 28/2 Hover å (JB), 1 han og 1 hun 17/4 Holstebro Anlæg (IHO), 1 han 1/5 Hover å (JB), 2 17/5 Skarrild vandmølle - yngel ikke påvist med sikkerhed (FT,AGJ), 1 han 30/7 Holstebro Anlæg (JKL), 1 25/9 Holstebro Anlæg (IHO), 1 sv 17/10 Søndervig (EF), 1 13/11 Dambrug v. Lilleåen (CH), 1 unglepar Vegen Å (PH). Er arten blevet mere almindelig i amtet?

Gul Vipstjert: Årets første: 2 19/4 Tipperne (T).

Nordlig Gul Vipstjert (Thunbergi): 3 hanner og 4 hunner 14/5 Lilleådal, Vind (CH).

Bulhovedet Vipstjert: 1 25/4 Hvide Sande (EF), 1 han 24/4 og 29/4 Tipperne (T), 3 29/4 Hvide Sande (EF), 2 hanner 4/5 Tipperne. Samme sted 1 28/6 og 1 han 1/7 (T).

Silkehale: 3 6/11 Brande (JM). Eneste indsendte iagttagelse.

Rødrygget Tornskade: Ynglepar: 1 par s.f. Skarrild (FT,AGJ), 1 par Husby pl. (LD), 1 par Klosterheden (JN), 1 par Hoverdal pl. (JB). Endvidere: 1 han 28/5 Holmsland (SEP), 1 hun 10/6 Lodbjerg Hede (SEP), 1 11/6 Søby sø (BD). Fra Borris Hede: max. 11 23/5. Også her er der ynglefund (TM).

Stor Tornskade: Oplysninger om ynglefund på 3 lokaliteter (FT,AGJ, JM, TM).

Træk og rastetal: ialt 16 eks. - sidste år 42 eks!

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
1	1	5	2		1			2	3	1	

Stær: 25-50.000 1/4 Sandene - til overnatning (EF), 4685 9/4 Tipperne (T), ca. 7000 31/8 Felsted Kog (IHO).

Rosenstær: Se appendix I.

Kærnebider: 1 22/1 Herning (BH), 1 han 30/1 Vind (CH), 1 21/10 Rind plantage (CL), 1 han 13/11 Vind (CH).

Bjergirisk: 29 1/1 Houvig (SEP), 22 4/2 Skjern enge (TM), min. 250 12/3 Skjern enge (TM), 110 12/3 Vest Stadil fjord (EF), min. 700 29/3 Skjern enge (TM), 14 11/11 Handbjerg Strand (JPK), 50 23/11 Skjern enge (TM).

Stor Korsnøb: 12 8/1 Sdr. Vosborg - flere flokke set vinteren igennem (CH), 14-16 23/1 Velling pl. (EF), 29 5/2 Klosterheden (JN), 4 11/2 Brande (JM), 3 14/7 Klosterheden (JN), 4 21/10 Birkebæk pl. (CL), 8 12/11 Birkebæk pl. (CL). De mange iagtt. skal nok ses som en følge af invasionen i efteråret 1982.

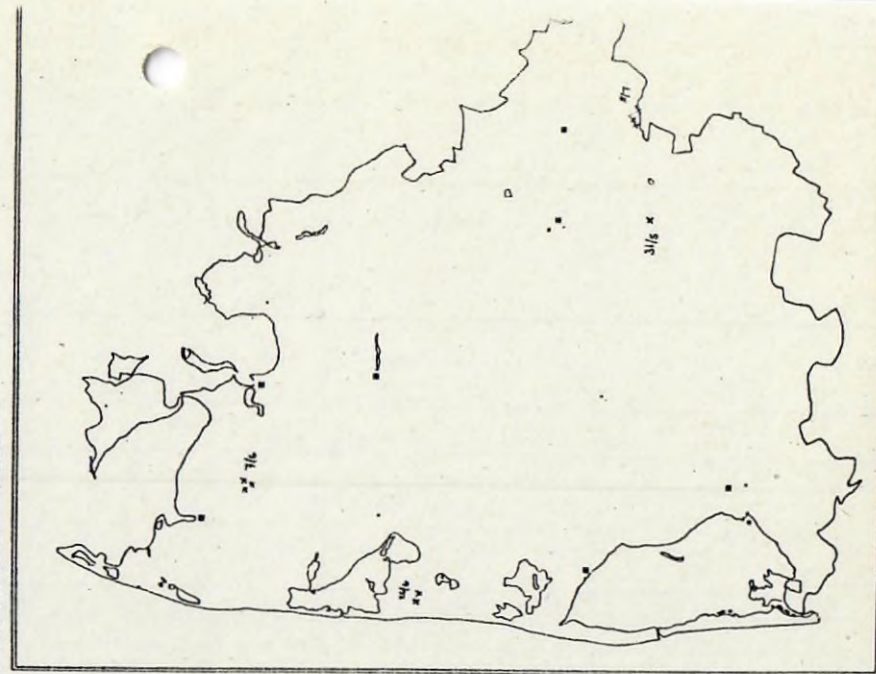
Bomlærke: iagtt. af flokke over 25 eks.: 25 12/2 Holstebro (HH, JOC, PH), 75 29/3 Holstebro (PH), 200 29/3 Husby Sø (LD), 75 15/11 Husby (JMa), 50 29/12 Husby Sø (LD).

Hortulan: 3 15/5 Hvide Sande - trak nord (EF), 1 han 19/5 Lyngvig (EF), 3 s 12/9 Søndervig (EF).

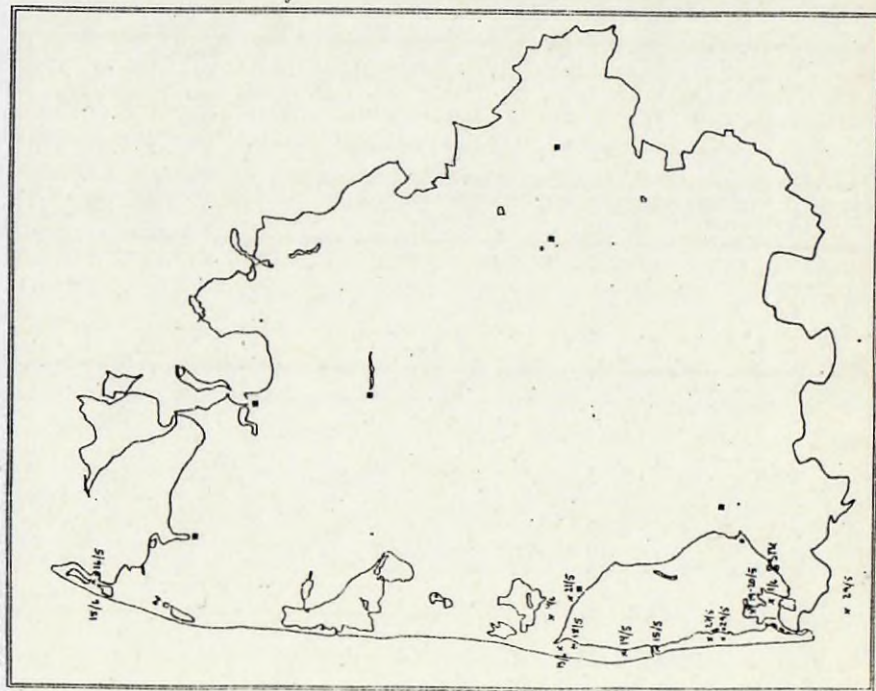
Laplandsværting: 1 11/2 Tipperne - første forårsiaagt. (T), 1 12/5 Bøvling klit (PH), 1 27/9 Tipperne (T), 1 27/9 Nissum fjord (IHO), 1 s 29/10 Søndervig (EF).

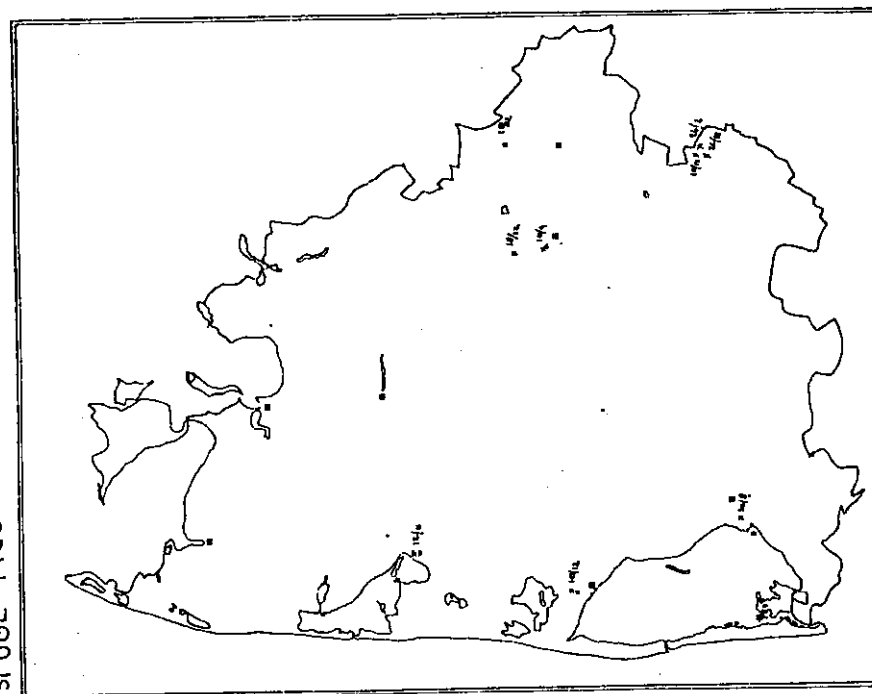
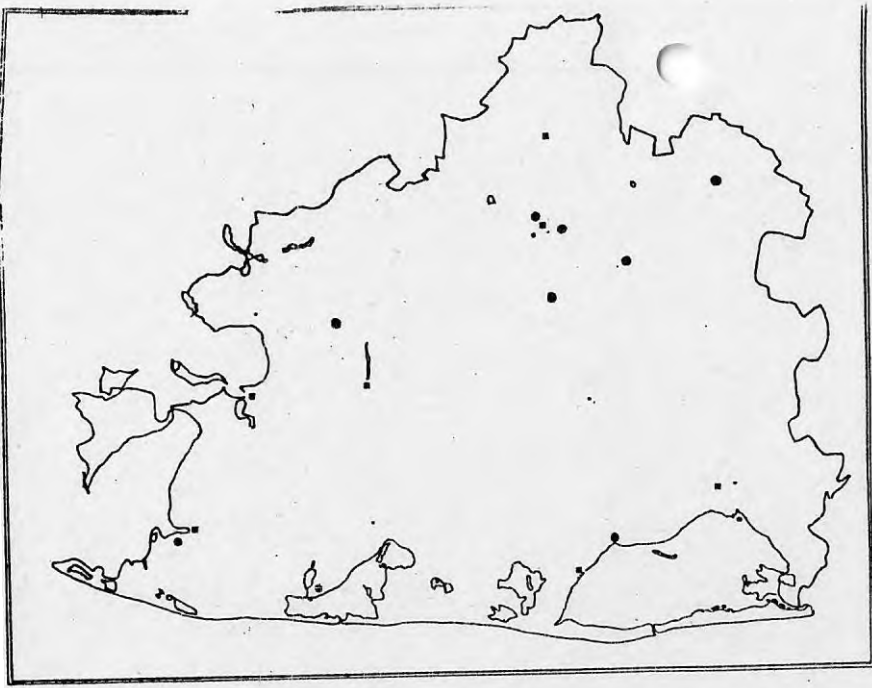
Snespurv: 150 9/1 Arnborg (B), 30 31/1 Skjern enge (TM), 30 5/2 Skjern enge (TM), 3 12/2 Fjand Grønne (CH), 50 18/2 Holstebro (B), 3 n 28/3 Husby Klitpl. (LD), 1 han 12/9 Harbøre Tange - tidligt (KTO), 4 24/9 Lyngvig (EF), 18 6/10 Oddersundbroen (B), 1 18/10 Vest Stadil fjord (CH), 25 29/10 Søndervig (EF), 150 17/11 Vest Stadil fjord (JMa), 40 12/11 Vest Stadil fjord (EF), 40 12/11 Hvide Sande (EF), 35 12/11 Vedersø Klit (JMa), 120 17/12 Værnengene (EF).

NATRAVN 1983

TURTELDUE 1983

APPENDIX 1.

Indeholder arter der skal godkendes af Sjældenhedsudvalget. Er der endnu ikke indsendt beskrivelse til S.U., bør det ske snarest.

Almindelig Skråpe: 1 s 4/9 Lyngvig (EF,SEP), 1 n 22/10 Husby Klit (EF) - fuglen fløj inden for brændingen, hvor den blev mobbet af stormmåge. (Beskrivelser er tilsendt S.U.)

Silkehejre: 1 14/6 Harbøre Tange (MH). Fra 20/6-3/8 har 1 ad (formentlig den samme fugl i hele perioden) opholdt sig på Værnengene/Tipperne (T, EF,JGP). Beskrivelse af sidstnævnte er tilsendt S.U.

Sort Ibis: 2 11-17/5 Tipperne (T,B,EF,CL,HLJ,CH,AK,GM). Beskrivelse er tilsendt S.U.

Grønlandsk Blisgås: 1 ad 27/12 Tipperne (T).

Jagtfalk: 1 hun 15/11 Tipperne (T), 1 24/11 Tipperne (T).

Stortræppe: 1 9/12 Tarp ved Brande - set af Per Knudsen (oplyst af JM). Beskrivelse er tilsendt S.U.

Damklire: 1 rast 17-20/5 Sandene (EF,SEP) - beskrivelse er tilsendt S.U..
1 2K 1/6 Tipperne (T).

Snepeklire sp.: 3 9/10 Tipperne (T).

Lille Kjøve: 1 1K 16/10 Førring v/Lemvig (JN) - beskrivelse tilsendt S.U..
1 s 17/10 Lyngvig (H).

Hvidvinget Måge: 1 2K 2/1 Thorsminde (JN), 1 2K 1-2/2 rast på mark 3 km n.f. Søndervig (SEP,EF), 1 2K 13-17/2 på mark ved Lyngvig (EF),
1 2K 13/3 Hvide Sande havn (EF).

Sorthovedet Måge: 1 ad 5/5 Felsted Kog - sommerdragt. Rast mellem hættemåger (JOC), 1 2K 20-31/5 rast på Tipperne (T).

Hvidvinget Terne: 1 ad 22/5 på Tipperne (T).

Hvidskægget Terne: 1 ad opholdt sig på Tipperne i perioden 14/5-23/6 (T,EF,B, CH). Beskrivelse er tilsendt S.U.

Alpesejler: 1 11/9 Lyngvig, et godt kryds i fuglebogen. Blev set 9.15-9.20 trak mod nord. Sås igen 1/2 time senere ved Vest Stadil fjord (EF,JGP). Beskrivelse er tilsendt S.U.

Pungmejse: 2 n 7/8 Kloster (SEP).

Storpiber: 1 4/11 Tipperne (T).

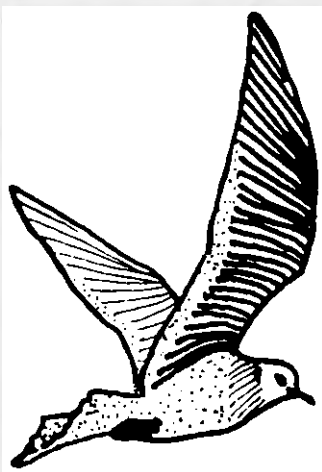
Rosenstær: 1 juv. 6/11 Hvide Sande - rast i villa-kvarter sammen med alm. stær (EF). Beskrivelse er tilsendt S.U.

Indeholder arter der - efter al sandsynlighed - er undsluppet fra dyreparker eller Zoo.

Flamingo: 12 ved Fjandø hele foråret (JOC), 1 24/5-3/6 Gødstrup sø (JGP, CL, HLJ, BH).

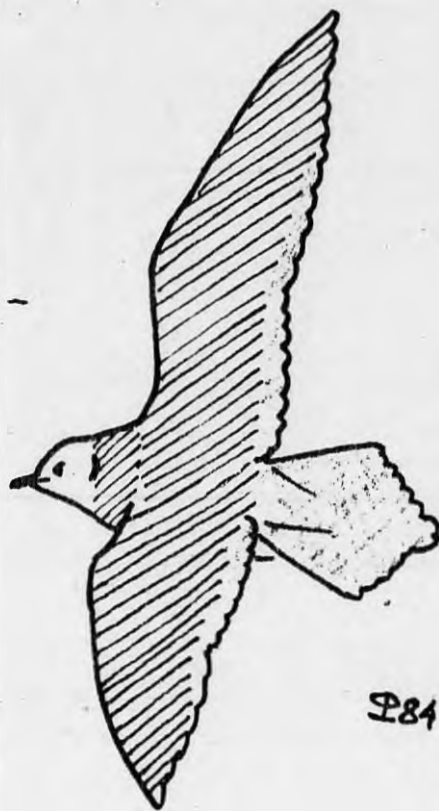
Indisk Gås: 1 ad 10-15/5 på marker nord for Vest Stadil fjord sammen med 2-3000 kortn. gæs (SEP, EF).

Rustand: 1 hun 29/10 Holstebro Sø (PH), 1 han 29/10 Holstebro Sø (JOC).

Rosenmåge -

fuglen, som gjorde
Thorsminde til or-
nithologernes Mekka

PH

Vinter er ørnetid ihvertfald i Skåne.

Har du nogensinde set en ørn her i amtet? Nej vel, vi kan vist roligt slå fast, at den oplevelse er forbeholdt de færreste. Men det er der råd for! F.eks. er de Sydsånske søer vinterrasteplads for mange Havørne og enkelte Kongeørne. Ja, så er der også Røde glenter, Sortspætter, Små flagspætter, Sædgæs og meget andet, vi ikke er forvænt med i det vestjyske. Det kan og så gøres overraskende billigt - en tur i weekenden 20 - 22 januar i år kostede alt inclusive 340 kr. pr. person (v. 4 personer).

Skåne skulle heller ikke denne gang skuffe vore forventninger - tværtimod. Vi sejlede fra Grenå om fredagen ved 23-tiden og kunne køre fra borde i Helsingborg kl. 7 lørdag morgen. Herfra havde vi kun en times kørsel til Krankesjön, der var dagens første lokalitet. Forventningerne fik en tak opad, da vi ankom til søen, for det viste sig ved solopgang, at vejret var perfekt. Vindstille, skyfrit, krystalklart og bidende frost. Søen var frosset til, så der var ikke meget at se; men i en nærliggende allé opdagede vi en Sortspætte..... og det er altid en fornøjelse, at se denne kulsorte kæmpespætte med den blodrøde isse hakke grenene tynde i sin ivrige søgen efter en godbid. Ved Krankesjön havde vi fået et praj om, at der skulle sidde en Høgeugle nær den Økologiske station. Efter lidt søgen fandt vi stationen, og der sad den stødte ugle på en el-ledning over en lille eng.... ja, det var næsten for nemt! Hov, pludselig styrtdykker den ned i engen, og i et nu er den tilbage på tråden med en sprællende mus i kløerne; den kikker på os med sine gule, hypnotiserende ugleøjne.... i næste nu forsvinder den ind i skoven for at holde middagspause.

Vi beslutter at tage over på de nærliggende Vombs enge, der endnu aldrig har svigtet med ørne. Ude midt på engene ses 250 Sædgæs, 2 Blisgæs og 40 Sangsvaner, der hårdnakket trodser vinterens sne og kulde og søger føde her. Efter en halv times tid, hvor vi har varmet os på frisklavet the fra spritbrænderen, opdager vi 2 gamle Havørne i et egetræ langt væk. Vi kan lige se dem med telescop. Først på eftermiddagen lykkes det igen at finde ørne. Fra et udkikspunkt syd for Ellestadssjön opdages et par Havørne, der har slået sig ned på den islagte sø, men de ses kun som silhouetter mod den synkende vintersol.

Vi vender snuden mod Fyledalen for at se efter Røde glenter, der overnatter her i stort tal. Heldet er med os; vi finder 30 fugle siddende i træerne lige ved nedkørslen til dalen. Det er et betagende skue med de ræverøde fugle i det klare skarpe lys. Senere kommer flere til, og i tussmørket, mens vi laver mad på primusen i bunden af dalen, kredser 110 glenter lavt over trætoppene. Pludselig er de væk, og vi må nøjes med 4 uhyggeligt tudende Natugler, mens vi småfrysende venter på, at maden skal koge færdig.

Næste dag smutter vi til Simrisham, for at kikke nærmere på havnen der. Rygtet lader vide, at 5 Stellersænder har fundet vinterlogi her. Vi spiller ikke meget tid på at finde ænderne - vi behøver bare at følge strømmen af fuglekikkere.... det er der ikke meget sport i; men ænderne er nu flotte!

Traditionen tro aflægger vi besøg i en af Sydsåns bedste spætteskove; Ørups elmskov nær Fyledalen. Den elmesygehærgede skov ligner efterhånden en spøgelsesskov. Næsten alle træer har mistet barken og står nøgne og døde. Men det er lige noget for spætterne med en sådan urskovsagtig skov, der får lov til at passe sig selv. Og vi er næsten heller ikke mere end lige kommet ind i skoven, før den første Sortspætte viser sig.... ret hurtigt kan vi se 4 forskellige! 10 Store flagspætter noteres, men vi fortsætter vor søgen, og i blandt mejser og Træløbere finder vi 3 Små flagspætter. De gråspurve små spætter er ikke særligt sky, og 2 hanner jager hinanden svæveflyvende mellem trætoppenes grene - virkelig førsteklases opvisning.

ADRESSE-LISTE:

Bestyrelsen for D.O.F. i Ringkøbing Amt:

Jens Overgaard Christensen, p.t. Tipperne, 6830 Nr. Nebel (05-288036)

Bo Daugaard, Ternevej 76, 7430 Ikast (154690)

Erik Enevoldsen, Holmsland Klitvej 126, 6950 Ringkøbing (339438)

Steen Egholm Engelbøl, Kahlausvej 8, 7400 Herning (223481)

Mogens Hansen, Jerichausgade 16,3.tv., 8000 Århus C. (06-199818)

Tage Madsen, Kastanievej 22, 6880 Tarm (371831) formand

Ib Helles Olesen, Brinken 1, 7500 Holstebro (423456)

Kristian Tikøb Olsen, Søndermarken 5, Nr. Nisum, 7620 Lemvig (891327)

Egon Østergaard, Industriparken 11, Lind, 7400 Herning (125605)

Hemming Andersen 321940 Fuglecentralsen

15-12

KOWA LUX
25x60 TS1

populær spottingscope, med perfekt opløsningsevne og krystalagtig klarhed. Velegnet for fugleinteresserede, på skydebaner og til udsigtsbrug.

EXTRA OKULARER
15x, 40x,
60x, 25-50x,
105x, 20xv.

KOWA

Velegnet for ornitologer, der kræver højeste farvekorrigering og opløsningsevne.

Fås som 9x35 og 10x50

STORKØB AF FOTO

- SKOLER
- INSTITUTIONER
- FABRIKKER

- eller andre med storforbrug

INDHENT TILBUD
HOS

Danmarksgade 1 . 7490 AULUM
TLF. 07 *47 25 22

FOTOARTIKLER DETAIL OG ENGROS

Sandeviften

1984 · 1

